

Minister Zdrowia

NKK1.0912.2.2023.MS.4

Warszawa, 12 kwietnia 2023

Pan
dr n. med. Stanisław Dyląg
Dyrektor
Regionalnego Centrum Krwiodawstwa
i Krwiolecznictwa w Katowicach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Jednostka kontrolowana: Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach, dalej jako: „RCKiK” lub „Centrum”, ul. Raciborska 15, 40-047 Katowice.

Jednostka kontrolująca/departament: Ministerstwo Zdrowia, Departament Nadzoru i Kontroli, ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa.

Kontrolę przeprowadzili:

- Marcin Wasil – główny specjalista w Wydziale Kontroli 1 w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działający na podstawie upoważnienia nr 23/2023 z dnia 19 stycznia 2023 r., ważnego w okresie od dnia 23 stycznia 2023 r. do dnia 23 lutego 2023 r.;
- Aleksandra Pawłowska – główny specjalista w Wydziale Kontroli 1 w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 21/2023 z dnia 19 stycznia 2023 r., ważnego w okresie od dnia 23 stycznia 2023 r. do dnia 23 lutego 2023 r.;
- Marta Skrzecz – starszy specjalista w Wydziale Kontroli 1 w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 22/2023 z dnia 19 stycznia 2023 r., ważnego w okresie od dnia 23 stycznia 2023 r. do dnia 23 lutego 2023 r.

Temat kontroli: Wybrane aspekty funkcjonowania jednostki.

Okres objęty kontrolą: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2022 r.

Czynności kontrolne przeprowadzono w okresie od dnia 23 stycznia do dnia 23 lutego 2023 r. w trybie zwykłym, na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, dalej jako: „ustawa o kontroli”.

Celem kontroli było dokonanie oceny prawidłowości funkcjonowania RCKiK w aspekcie wybranych zagadnień polityki kadrowej, w tym jakości zarządzania zasobami ludzkimi, polityki finansowej, w tym wydatkowania środków publicznych, realizacji wybranych zadań statutowych, funkcjonowania Oddziałów Terenowych RCKiK, dalej jako: „OT”.

I. Ocena ogólna kontrolowanej działalności.

Ogólna ocena kontrolowanej działalności RCKiK – na którą składają się poniższe oceny częściowe poszczególnych obszarów podlegających badaniu – jest pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

W obszarze Kierownictwo i struktura organizacyjna pozytywnie oceniono zgodność wysokości wynagrodzenia Dyrektora RCKiK z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi², dalej jako: „ustawa kominowa”. Nieprawidłowości natomiast stwierdzono w zakresie struktury organizacyjnej jednostki przedstawionej w Regulaminie organizacyjnym, zatwierdzonym przez Dyrektora i obowiązującym od 23 października 2019 r., następnie 18 stycznia 2022 r. oraz 7 lipca 2022 r., dalej jako: „Regulamin organizacyjny”, która nie była tożsama ze Statutem Centrum, stanowiącym załącznik do zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie nadania statutu Regionalnemu Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach³, dalej jako: „Statut”. Ponadto, Regulamin organizacyjny naruszał przepisy określone w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej⁴, dalej jako: „ustawa o działalności leczniczej”.

W zakresie polityki kadrowej, w tym przestrzegania uregulowań dotyczących zatrudniania pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje, zasad awansowania, przyznawania premii i nagród oraz zawierania nieuzasadnionych umów cywilnoprawnych z pracownikami Centrum, uznano za zasadne doprecyzowanie kwestii przyznawania świadczeń dodatkowych w formie premii i nagród, jak również dostosowania stanowisk do regulacji określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2017 r. w sprawie określenia kwalifikacji oraz stażu pracy wymaganych od osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi oraz wykazu stanowisk w poszczególnych działach

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 2136.

³ Dz. Urz. Min. Zdr. poz. 44, z późn. zm.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 633.

i pracowniach tych jednostek⁵, dalej jako: „rozporządzenie w sprawie kwalifikacji oraz stażu pracy”.

W obszarze Gospodarka finansowa i prawidłowość wydatkowania środków publicznych pozytywnie oceniono zagadnienia związane z opracowaniem i wykonaniem planów finansowych, jak również z terminowym regulowaniem zobowiązań. Jednak podkreślenia wymaga wzrost należności wymagalnych, pomimo prowadzonego monitoringu oraz działań zmierzających do ich odzyskania. Nieprawidłowości stwierdzono natomiast w zakresie przestrzegania regulacji oraz zasad wynikających z ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁶, dalej jako: „ustawa Pzp”, polegające na braku dochowania terminu zamieszczania w Biuletynie Zamówień Publicznych planów zamówień publicznych na poszczególne lata objęte kontrolą, a także publikowania ogłoszeń o wyniku postępowania oraz wykonaniu umowy oraz obowiązków informacyjnych wobec Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

Przeprowadzanie przez RCKiK akcji wyjazdowych pobierania krwi, z uwzględnieniem kosztów z tym związanych, w tym zasady wynagradzania pracowników biorących udział w ekipach wyjazdowych, jak również funkcjonowanie OT zostało ocenione pozytywnie.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowane zadania i nie skutkowały negatywnymi konsekwencjami dla funkcjonowania RCKiK. Nie stwierdzono, by rzutowały one na podjęte przez Kierownictwo Centrum działania w zakresie wybranych aspektów funkcjonowania jednostki.

II. Ustalenia szczegółowe.

1. Status prawny i struktura organizacyjna RCKiK.

RCKiK jest jednostką organizacyjną publicznej służby krwi w rozumieniu ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi⁷, dalej jako: „ustawa o publicznej służbie krwi” oraz podmiotem leczniczym w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, dla którego podmiotem tworzącym jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Celem działania RCKiK jest organizowanie i prowadzenie działalności w zakresie krwiodawstwa i krwiolecznictwa, a zwłaszcza w zakresie pobierania krwi i jej składników i preparatyki oraz wydawanie krwi i jej składników podmiotom leczniczym, a także realizacja zaopatrzenia w produkty krwiopochodne, rekombinowane koncentraty czynników krzepnięcia, desmopresynę i inne produkty lecznicze.

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 1724 oraz z 2022 r. poz. 2477.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1749, z późn. zm.

RCKiK działa na podstawie Statutu i Regulaminu organizacyjnego. Z obowiązujących, w okresie objętym kontrolą, Regulaminów organizacyjnych wynikało, że zostały zatwierdzone przez Dyrektora Centrum. Zgodnie z treścią art. 23 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej jak i § 7 ust. 2 Statutu, regulamin organizacyjny ustala kierownik podmiotu leczniczego. Podkreślenia wymaga, że pojęcia „zatwierdzenie” i „ustalenie” nie są pojęciami tożsamymi. „Zatwierdzenie” odnosi się do dokumentu, który już istnieje. Powyższy zapis może wprowadzać w błąd co do podmiotu, który faktycznie ustala regulamin organizacyjny. W związku z powyższym, obowiązujący w okresie objętym kontrolą regulamin organizacyjny należy dostosować do obowiązującego w RCKiK Statutu (jako akt niższego rzędu w stosunku do Statutu regulamin organizacyjny powinien być z nim zgodny), a przede wszystkim do obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa, tj. art. 23 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej, w zakresie w jakim mowa o „zatwierdzaniu” regulaminu organizacyjnego przez dyrektora Centrum.

Powyższe Regulaminy organizacyjne zawierały elementy określone w art. 24 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej, jednakże nie opisano w nich zakresu działania wszystkich komórek organizacyjnych wykazanych w strukturze organizacyjnej Centrum, czym naruszono art. 24 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy. Ponadto w rozdziale VIII Regulaminu organizacyjnego opisano zakres działania stanowiska „Audytor Wewnętrzny Kontroli Zarządczej”, podczas gdy w strukturze organizacyjnej widnieje „Samodzielne Stanowisko Pracy Audytora Wewnętrznego”; dodatkowo ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸, dalej jako: „ustawa o finansach publicznych”, w art. 286 odnosi się do „audytora wewnętrznego”.

Z ustaleń kontroli wynika również, że informacje wskazane w art. 24 ust. 2 ustawy o działalności leczniczej nie zostały podane do publicznej wiadomości pacjentów ani poprzez ich wywieszenie w widoczny sposób w miejscu udzielania świadczeń ani na stronie internetowej oraz stronie Biuletynu Informacji Publicznej RCKiK, dalej jako: „BIP”. Zgodnie z wyjaśnieniami⁹, Centrum stanęło na stanowisku, że ww. przepis nie ma do niego zastosowania.

Kontrolujący stwierdzili, że komórki organizacyjne RCKiK wyszczególnione w Statucie i Regulaminie organizacyjnym nie są tożsame, tj. w Regulaminie organizacyjnym wskazano

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.

⁹ Pismo z 14 stycznia 2023 r., znak RCKiK/DSP/155/2023.

stanowisko Pełnomocnika ds. SZJ¹⁰, natomiast w Statucie nie zostało ono ujęte. Ponadto, Zarządzeniem Dyrektora¹¹, powołano Pion Ochrony Informacji Niejawnych, w skład którego wchodził Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych oraz Kierownik Kancelarii Materiałów Niejawnych, podczas gdy żadna z ww. komórek organizacyjnych nie została ujęta w Statucie RCKiK. Powyższe działania były niezgodne z art. 42 ust. 2 pkt 4 ustawy o działalności leczniczej, zgodnie z którym strukturę organizacyjną jednostki określa się w statucie. Oznacza to, że sfera ta pozostaje w zakresie właściwości podmiotu tworzącego, zaś kierownik podmiotu nie jest uprawniony do samodzielnego ingerowania w strukturę organizacyjną jednostki i dokonywania w niej zmian. W przypadku konieczności dokonania zmian w strukturze organizacyjnej Centrum (także w celu zapewnienia zgodności z postanowieniami art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych¹²), Dyrektor jest zobligowany do skierowania do Ministra Zdrowia wniosku z prośbą o dokonanie zmiany Statutu, wraz z przedstawieniem uzasadnienia wnioskowanych zmian.

Powyższe działania świadczą o braku legalności, rzetelności oraz staranności przy sporządzaniu dokumentów organizacyjnych RCKiK.

RCKiK figuruje w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą prowadzonym przez Wojewodę Śląskiego, dalej jako: „RPWDL”, nr księgi: 000000018678. Ustalono, że w RPWDL umieszczono dane określone w art. 106 ust. 3 ustawy o działalności leczniczej, a także, że nie dokonywano zmian Regulaminu organizacyjnego, które zgodnie z art. 107 ust. 1 ww. ustawy należało zgłosić organowi prowadzącemu RPWDL. Biorąc pod uwagę powyższe, wpisy do rejestru są aktualne i zgodne z danymi zawartymi w Regulaminie organizacyjnym w odniesieniu do komórek organizacyjnych, których działalność jest związana z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

2. Kadra zarządzająca. Wynagrodzenie osób pełniących funkcje kierownicze w RCKiK.

¹⁰ Dotyczy Pełnomocnika ds. Systemu Zarządzania Jakością. W okresie objętym kontrolą, na podstawie następujących Zarządzeń Dyrektora RCKiK: nr 35/2020 z dnia 18 czerwca 2020 r., nr 27/2021 z dnia 17 czerwca 2021 r. oraz nr 24/2022 z dnia 27 czerwca 2022 r., stanowisko Pełnomocnika ds. Systemu Zarządzania Jakością powierzono [REDAKTOWANE] (Kierownik Działu Preparatyki) łącznie na czas od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2023 r.

¹¹ Zarządzeniem nr 35/2022 Dyrektora RCKiK z dnia 29 września 2022 r. powołano ww. Pion, w którego skład wchodził [REDAKTOWANE] będąca Pełnomocnikiem ds. Ochrony Informacji Niejawnych oraz [REDAKTOWANE] zajmujący stanowisko Kierownika Kancelarii Materiałów Niejawnych, natomiast zgodnie z Zarządzeniem nr 50/2022 Dyrektora RCKiK z dnia 29 listopada 2022 r. od 1 grudnia 2022 r. [REDAKTOWANE] sprawował funkcję zarówno Pełnomocnika ds. Ochrony Informacji Niejawnych, jak i Kierownika Kancelarii Materiałów Niejawnych.

¹² Dz. U. z 2019 r. poz. 742, z późn. zm.

Dyrektorem RCKiK od dnia 1 stycznia 1999 r.¹³ jest Pan dr n. med. Stanisław Dyląg, który zarządza Centrum przy pomocy Zastępcy Dyrektora do Spraw Ekonomiczno-Administracyjnych, tj. Pana Michała Szafrąńskiego¹⁴, zatrudnionego na ww. stanowisku od dnia 1 lutego 2020 r. oraz Zastępcy Dyrektora do Spraw Medycznych, tj. Pani lek. med. Izabeli Trepka¹⁵, zatrudnionej na ww. stanowisku od dnia 1 października 2018 r.

Funkcję Głównego księgowego od dnia 1 lutego 2020 r.¹⁶ pełni Pan Dariusz Ziarko.

Zgodnie z postanowieniami Statutu, Dyrektor ponosi odpowiedzialność za zarządzanie RCKiK, kieruje jego działalnością i reprezentuje na zewnątrz. W razie nieobecności Dyrektora zastępuje go Zastępca Dyrektora do spraw Ekonomiczno-Administracyjnych¹⁷, w razie jego nieobecności – Zastępca Dyrektora do Spraw Medycznych, a w razie jego nieobecności – pracownik wyznaczony przez Dyrektora.

W toku kontroli zbadano wysokość wynagrodzenia miesięcznego Dyrektora RCKiK w aspekcie przestrzegania przepisów określonych w ustawie kominowej i stwierdzono, że RCKiK przestrzegało przepisów ww. ustawy w zakresie wynagrodzenia Dyrektora¹⁸, w tym wysokości miesięcznego wynagrodzenia, która nie przekraczała wysokości wynagrodzenia określonego zgodnie z art. 8 pkt 10 ustawy kominowej, a także w zakresie przyznanej w październiku 2021 r. oraz w listopadzie 2022 r. nagrody rocznej¹⁹, na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy kominowej.

Ponadto, ustalono, że w październiku 2021 r. oraz w czerwcu 2022 r. Dyrektorowi RCKiK wypłacono dodatkowe środki w łącznej wysokości odpowiednio 5.653,69 zł oraz 10.112,65 zł wynikające z postanowień umów o wspólności prawa z patentu²⁰.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej²¹, twórcy wynalazku, na warunkach określonych w ustawie, przysługuje prawo do wynagrodzenia za korzystanie z wynalazku przez przedsiębiorcę. Z uwagi na fakt, że niezbędną przesłanką wynagrodzenia

¹³ Akt powołania z dnia 30 grudnia 1998 r., znak KSK-V-122-693/98.

¹⁴ Porozumienie stron z dnia 28 stycznia 2020 r.

¹⁵ Umowa o pracę z dnia 13 września 2018 r.

¹⁶ Pisemna informacja z Działu Służb Pracowniczych RCKiK z dnia 28 stycznia 2020 r. dotycząca zmiany stanowiska oraz wynagrodzenia.

¹⁷ Nazwa stanowiska obowiązująca od 2 lipca 2022 r.; wcześniej – Dyrektor do Spraw Techniczno-Ekonomicznych.

¹⁸ Pismo Ministra Zdrowia, dalej jako: „MZ”, z dnia 9 lipca 2019 r., znak NKA.1020.11.2019.2.MZ, pismo MZ z dnia 8 lipca 2021 r., znak NKM.560.135.2021.3.MZ, pismo MZ z dnia 14 listopada 2022 r., znak NKM.560.194.2022.4.MZ.

¹⁹ Pismo MZ z dnia 5 października 2021 r., znak NKM.560.173.2021.4.MZ oraz pismo MZ z dnia 16 listopada 2022 r., znak NKM.560.196.2022.4.MZ.

²⁰ Umowy o wspólności prawa z patentu zawarto w dniach: 12 lipca 2010 r. (wraz z aneksem) oraz 11 grudnia 2015 r. (dwie pozostałe umowy wraz z aneksami).

²¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 324 oraz z 2022 r. poz. 2185.

przysługującego twórcy jest uzyskanie przez przedsiębiorcę korzyści z wynalazku, przedmiotowe wynagrodzenie jest formą partycypacji twórcy w korzyściach, jakie uzyskuje przedsiębiorca ze stosowania wynalazku i wykonywania przysługujących mu praw. Wysokość wynagrodzenia jest zależna od efektów korzystania z wynalazku przez przedsiębiorcę. Wynagrodzenie jest więc szczególnym prawem twórcy, które przysługuje mu obok wynagrodzenia wynikającego ze stosunku pracy²².

Biuro Ochrony Własności Przemysłowej, pismami z dnia 24 września 2021 r. oraz 31 maja 2022 r., zawiadomiło o rozliczeniu opłaty za korzystanie z patentu, ustalając należną zapłatę za uzyskane korzyści z tytułu stosowania patentu dla współuprawnionych, w tym dla Pana Stanisława Dyląga w wysokości 3% udziałów. Na podstawie wyliczeń Biura Ochrony Własności Przemysłowej, Centrum dokonało wypłaty wynagrodzenia na rzecz Pana Stanisława Dyląga – współtwórcy wynalazku²³.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Polityka kadrowa, w tym organizacja pracy oraz prawidłowość i jakość zarządzania zasobami ludzkimi.

3.1. Regulamin pracy.

Zgodnie z dyspozycją art. 104 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy²⁴, dalej jako: „Kodeks pracy”, organizację i porządek w procesie pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników ustala regulamin pracy.

²² K. Osajda (red. serii), Ł. Żelechowski (red. tomu), Prawo własności przemysłowej. Komentarz. Wyd. 2, Warszawa 2022.

²³ Wypłaty środków dokonano po otrzymaniu zawiadomień z Biura Ochrony Własności Przemysłowej o rozliczeniu opłat za korzystanie z patentów, tj. pismo z dnia 24 września 2021 r., znak MKul/240921zaw/PL232494 rozliczenie za korzystanie z patentu PL232494 za okres 1 stycznia - 31 grudnia 2020 r. (zapłata dla Dyrektora RCKiK – 3 333,54 zł); pismo z dnia 24 września 2021 r., znak MKul/240921zaw/PL232501 rozliczenie za korzystanie z patentu PL232501 za okres 1 stycznia - 31 grudnia 2020 r. (zapłata dla Dyrektora RCKiK – 1 105,30 zł); pismo z dnia 24 września 2021 r., znak MKul/240921zaw/PL218170 rozliczenie za korzystanie z patentu PL288170 za okres 1 stycznia - 31 grudnia 2020 r. (zapłata dla Dyrektora RCKiK – 1 214,85 zł); pismo z dnia 31 maja 2022 r., znak MKul/310522zaw/PL232501 rozliczenie za korzystanie z patentu PL232501 za okres 1 stycznia - 31 grudnia 2021 r. (zapłata dla Dyrektora RCKiK – 3 320,84 zł); pismo z dnia 31 maja 2022 r., znak MKul/310522zaw/PL232494 rozliczenie za korzystanie z patentu PL232494 za okres 1 stycznia - 31 grudnia 2021 r. (zapłata dla Dyrektora RCKiK – 5 481,11 zł); pismo z dnia 20 czerwca 2022 r., znak MKul/200622zaw/PL218170 rozliczenie za korzystanie z patentu PL218170 za okres 1 stycznia - 31 grudnia 2021 r. (zapłata dla Dyrektora RCKiK – 1 310,70 zł).

²⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, z późn. zm.

W okresie objętym kontrolą, w RCKiK obowiązywał Regulamin pracy wprowadzony Zarządzeniem nr 11/2009 Dyrektora RCKiK w Katowicach z dnia 10 marca 2009 r.²⁵, dalej jako: „Regulamin pracy”.

Treść Regulaminu pracy odzwierciedla wymagania zawarte w art. 104¹ § 1 i 2 Kodeksu pracy. W zakresie regulacji dotyczących zatrudniania młodocianych – Regulamin pracy nie zawierał rodzaju prac i wykazu stanowisk prac dozwolonych pracownikom młodocianym w celu odbywania przygotowania zawodowego, jak również wykazu lekkich prac dozwolonych pracownikom młodocianym zatrudnionym w innym celu niż przygotowanie zawodowe.

RCKiK, w okresie objętym kontrolą nie zatrudniało pracowników młodocianych, wobec czego podkreślenia wymaga teza, że Regulamin pracy nie musiał zawierać wyczerpującej regulacji w zakresie wszystkich elementów wymienionych w art. 104¹ § 1 pkt 7 i 7a Kodeksu pracy²⁶. Należy jednak podkreślić, że w przypadku gdyby pracodawca zatrudniał osoby młodociane zobowiązany jest do stosowania właściwych w tym zakresie przepisów. Wówczas należy uzupełnić Regulamin pracy w zakresie wymogów dotyczących zatrudniania młodocianych.

Ponadto, wielokrotne zmiany Regulaminu pracy oraz brak tekstu jednolitego od 2009 r. powodują, że jego zapisy są nieczytelne. Biorąc pod uwagę powyższe, zasadnym jest wprowadzenie tekstu jednolitego powyższego Regulaminu.

3.2. Regulamin wynagradzania oraz zasady przyznawania premii i nagród.

Zasady i warunki przyznawania wynagrodzenia za pracę, w tym dodatkowych świadczeń związanych z wykonywaną pracą zostały uregulowane w dokumentach takich jak:

- 1) Regulamin pracy;
- 2) Regulamin wynagradzania pracowników RCKiK w Katowicach stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 4/2007 r. Dyrektora RCKiK z dnia 15 lutego 2007 r.²⁷, dalej jako: „Regulamin wynagradzania”;

²⁵ Zmieniany następującymi Zarządzeniami Dyrektora RCKiK: nr 36/2009 z dnia 16 września 2009 r., nr 69/2011 z dnia 13 grudnia 2011 r., nr 18/2014 z dnia 6 marca 2014 r., nr 69/2018 z dnia 18 grudnia 2018 r.

²⁶ Red. W. Muszalski, K. Walczak, Kodeks pracy. Komentarz. Wyd. 13, Warszawa 2021.

²⁷ Zmieniony następującymi Zarządzeniami Dyrektora RCKiK: nr 62/208 z dnia 8 grudnia 2008 r., nr 64/2008 z dnia 11 grudnia 2008 r., nr 51/2009 z dnia 9 grudnia 2009 r., nr 4/2010 z dnia 21 stycznia 2010 r., nr 43/2011 z dnia 16 czerwca 2011 r., nr 26/2015 z dnia 2 czerwca 2015 r., nr 29/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 r., nr 26/2019 z dnia 11 kwietnia 2019 r., nr 27/2019 z dnia 11 kwietnia 2019 r., nr 66/2019 z dnia 17 grudnia 2019 r., nr 9/2020 z dnia 29 stycznia 2020 r., nr 1/2021 z dnia 14 stycznia 2021 r., nr 35/2021 z dnia 16 sierpnia 2021 r., nr 1/2022 z dnia 4 stycznia 2022 r., nr 12/2022 z dnia 16 marca 2022 r., nr 27/2022 z dnia 6 lipca 2022 r., nr 56/2022 z dnia 15 grudnia 2022 r.

- 3) Zarządzenie Dyrektora RCKiK nr 29/2020 z dnia 18 maja 2020 r. oraz nr 44/2021 z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie dodatku do wynagrodzenia, dalej jako: „Zarządzenie nr 29/2020” i „Zarządzenie nr 44/2021”;
- 4) Zarządzenie nr 12/2021 z dnia 31 marca 2021 r., nr 3/2022 z dnia 31 stycznia 2022 r. oraz nr 15/2022 z dnia 28 marca 2022 r. Dyrektora RCKiK w sprawie dodatku dla pracowników zatrudnionych z wykształceniem pielęgniarstwowym, dalej jako: „Zarządzenie nr 12/2021”, „Zarządzenie nr 3/2022”, „Zarządzenie nr 15/2022”;
- 5) pismo Dyrektora RCKiK z dnia 29 lipca 2022 r. dotyczące przyznania miesięcznego zróżnicowanego wynagrodzenia w związku z pełnioną funkcją Społecznego Inspektora Pracy, dalej jako: „pismo ws. wynagrodzenia dla Społecznego Inspektora Pracy”;
- 6) umowa nr 2021/03/26 z dnia 26 marca 2021 r. z Wojewodą Śląskim dotycząca przyznania dodatku do wynagrodzenia dla kierowników specjalizacji nadzorujących szkolenie specjalizacyjne wraz z aneksem nr 1 z dnia 7 lipca 2021 r., dalej jako: „umowa ws. dodatku do wynagrodzenia dla kierowników specjalizacji”.

Zgodnie z § 46 Regulaminu pracy, pracownikowi RCKiK przysługuje wynagrodzenie za pracę odpowiednie do wykonywanej pracy i kwalifikacji wymaganych przy jej wykonywaniu, a także ilości i jakości świadczonej pracy, a jego wysokość jest określana w postanowieniach Regulaminu wynagradzania oraz w umowach o pracę. Natomiast szczegółowe zasady i warunki wynagradzania za pracę określono w Regulaminie wynagradzania. W § 6 ust. 2 Regulaminu wynagradzania wskazano składniki wynagrodzenia miesięcznego, tj. wynagrodzenie zasadnicze, dodatek funkcyjny, dodatek stażowy, dodatek nocny, dodatek za stopień naukowy, inne dodatki oraz premia. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego ustala się zgodnie z załącznikiem nr 1 do Regulaminu wynagradzania, w którym określono zaszerogowanie stanowisk pracy oraz miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego.

W wyniku analizy Regulaminu wynagradzania stwierdzono, że Zarządzeniem nr 64/2008 Dyrektora RCKiK z dnia 11 grudnia 2008 r. wprowadzono aneks nr 3, zgodnie z którym w § 18 dodano ust. 5 dotyczący utworzenia funduszu premiowego dla służb finansowo-księgowych, natomiast Zarządzeniem nr 27/2019 Dyrektora RCKiK z dnia 11 kwietnia 2019 r. wprowadzono aneks nr 11, zgodnie z którym w § 18 dodano również ust. 5 przyznający pracownikom wykonującym pracę w niedzielę i dni ustawowo wolne od pracy dodatek do wynagrodzenia. Zgodnie z wyjaśnieniem RCKiK²⁸, w aneksie nr 11 zaistniała pomyłka. Zapis dotyczył faktycznie wprowadzenia kolejnego, tj. 6. ustępu w § 18 Regulaminu wynagradzania.

²⁸ Pismo z dnia 14 stycznia 2023 r., znak RCKiK/DSP/155/2023.

Ponadto, wielokrotnie wprowadzane zmiany Regulaminu wynagradzania oraz brak tekstu jednolitego od 2007 r. powodują, że jego zapisy są nieczytelne, dlatego zasadnym jest wprowadzenie tekstu jednolitego powyższego dokumentu.

W § 54 ust. 1 Regulaminu pracy wskazano również, że pracownikom, którzy wzorowo wykonują swoje obowiązki, przejawiają inicjatywę w pracy, podnoszą kwalifikacje, wyróżniają się właściwą postawą moralną oraz szczególnie przyczyniają się do wykonywania zadań zakładu pracy, mogą być przyznane m.in. nagrody pieniężne.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w aktach osobowych pracowników nie umieszczono odpisu zawiadomienia o przyznaniu nagrody, o której mowa w § 54 ust. 1 Regulaminu pracy, czym naruszono § 54 ust. 2 Regulaminu pracy oraz art. 105 Kodeksu pracy.

Ponadto, z § 13 Regulaminu wynagradzania wynika, że w Centrum, w ramach posiadanych środków, tworzy się fundusz premiowy z przeznaczeniem na premie dla pracowników. Zasady przyznawania premii opisano w Regulaminie premiowania, stanowiącym załącznik nr 6 do Regulaminu wynagradzania, dalej jako: „Regulamin premiowania”. Zgodnie z zapisami Regulaminu premiowania wysokość funduszu premiowego ustala Dyrektor RCKiK w zależności od posiadanych środków na wynagrodzenia. Ponadto Dyrektor, co miesiąc określa wysokość funduszu dla pracowników poszczególnych komórek organizacyjnych oraz pozostawia do swojej dyspozycji fundusz przeznaczony na premie dla swoich zastępców oraz kierowników komórek organizacyjnych. Według ustnych wyjaśnień Pana Michała Szafrąńskiego, Zastępcy Dyrektora do spraw Ekonomiczno-Administracyjnych, złożonych w dniu 20 lutego 2023 r.²⁹, wysokość premii stanowi co do zasady do 15% wynagrodzenia zasadniczego. Przy czym należy podkreślić, że w 2022 r. przez okres 3 miesięcy fundusz premiowy został obniżony do 5%, co wynikało z obaw związanych ze wzrostem cen energii i związaną z tym możliwością obniżenia wyniku finansowego jednostki. Jednak w wyniku wprowadzenia rządowych programów pomocowych obawy okazały się nieuzasadnione i fundusz premiowy wrócił do swojej pierwotnej wysokości.

Premia, o której mowa w Regulaminie premiowania ma charakter uznaniowy. Prawo do jej przyznania przysługuje każdemu pracownikowi Centrum, jeżeli nie został ukarany karą porządkową na podstawie art. 108 Kodeksu pracy. Natomiast, w przypadku nieobecności pracownika spowodowanej chorobą lub opieką, za którą przysługuje wynagrodzenie za czas choroby lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego, premia ulega obniżeniu za każdy dzień ww. nieobecności. W przypadku, gdy pracownik był na zwolnieniu lekarskim, premia jest proporcjonalnie pomniejszana – gdy na zwolnieniu przebywał cały miesiąc obniżana jest do „0”, natomiast wchodzi do podstawy wymiaru wynagrodzenia chorobowego/zasiłku

²⁹ Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień.

chorobowego. Wnioski o przyznanie premii poszczególnym pracownikom składa kierownik działu. Według ustnych wyjaśnień Pana Michała Szafrąńskiego, Zastępcy Dyrektora do spraw Ekonomiczno-Administracyjnych, złożonych w dniu 20 lutego 2023 r., kierownicy działów składają jeden wniosek dla wszystkich pracowników danego działu. Ponadto, część pracowników (m.in. lekarze) otrzymują premię w wysokości wyższej niż 15%, co jest efektem wypracowanych przed laty porozumień i kompromisów.

Na próbie 5 losowo wybranych pracowników stwierdzono, że premie przyznano zgodnie z opisanymi powyżej regulacjami.

W § 14 Regulaminu wynagradzania wskazano, że pracownikom, którzy w szczególny sposób przyczynili się do uzyskania pozytywnych wyników ekonomicznych oraz podniesienia poziomu świadczonych przez RCKiK usług, może być przyznana nagroda pieniężna. Według ustnych wyjaśnień Pana Michała Szafrąńskiego, Zastępcy Dyrektora do spraw Ekonomiczno-Administracyjnych, złożonych w dniu 20 lutego 2023 r., powyższa nagroda przyznawana jest co do zasady za prawidłową jakość pracy, w wysokości około 50% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego oraz wypłacana raz w roku, jeśli pozwala na to sytuacja finansowa jednostki. Jej wysokość może być niższa w zależności od przepracowanego czasu w danym roku (zwolnienia, zatrudnienia w trakcie roku powodują naliczanie proporcjonalne). W 2022 r. nagroda ta wynosiła 65% miesięcznego wynagrodzenia – jej wzrost stanowił formę rekompensaty za zmniejszoną premię. O przyznanie ww. nagrody, zarówno za 2021 r., jak i za 2022 r. zawnioskowała Organizacja Zakładowa NSZZ Solidarność działająca przy RCKiK³⁰.

Ponadto, również na podstawie § 14 Regulaminu wynagradzania, wypłacane były nagrody dla lekarzy, pielęgniarek i diagnostów laboratoryjnych za prowadzenie specjalistycznych szkoleń i kursów. Wysokość ww. nagród wyliczana była w oparciu o rzeczywiste godziny przeprowadzonych szkoleń czy kursów. Szczegółowe informacje dotyczące zrealizowanych szkoleń gromadzi Dział Organizacji i Marketingu.

Na próbie 5 losowo wybranych pracowników stwierdzono, że nagrody przyznano zgodnie z opisanymi powyżej regulacjami.

Na ogólną kwotę wynagrodzeń wypłaconych w 2021 r. i 2022 r. składały się: wynagrodzenia zasadnicze, premie, nagrody, dodatki oraz odprawy emerytalne, odprawa rentowa i odprawa wypłacona na podstawie art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników³¹, dalej jako: „ustawa o szczególnych zasadach

³⁰ Pisma skierowane do Dyrektora Centrum z dnia 16 listopada 2021 r. oraz 16 listopada 2022 r.

³¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1969.

rozwiązywania stosunku pracy”. W 2021 r. wypłacono wynagrodzenia ogółem w wysokości 32 529 246,16 zł, natomiast w 2022 r. – 35 893 395,52 zł³².

Na podstawie regulacji zawartych we wskazanych powyżej dokumentach wewnętrznych przyznano pracownikom świadczenia dodatkowe wymienione w poniższej tabeli³³.

Tabela nr 1. Zestawienie świadczeń dodatkowych wypłaconych w RCKiK w latach 2021-2022.

Lp.	Nazwa świadczenia	Podstawa prawna przyznania	Łączna kwota za 2021 r. (zł)	Łączna kwota za 2022 r. (zł)	SUMA
1	Dodatek stażowy	§ 9 Regulaminu wynagradzania	2 677 919,37	3 061 322,78	5 739 242,15
2	Dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych	Rdz. V Kodeksu pracy i § 11 Regulaminu wynagradzania	10 464,73	0,00	10 464,73
3	Dodatek funkcyjny	Zał. nr 2 do Regulaminu wynagradzania	477 770,94	551 283,35	1 029 054,29
4	Dodatek naukowy	Zał. nr 3 do Regulaminu wynagradzania	24 390,00	34 476,67	58 866,67
5	Dodatek z pracą w godz. nocnych	§ 10 Regulaminu wynagradzania	137 083,67	166 529,46	303 613,13
6	Dodatek za wezwanie	Zał. nr 5 do Regulaminu wynagradzania	28 630,00	17 190,00	45 820,00
7	Dodatek za udział w ekipie wyjazdowej	Zał. nr 4 do Regulaminu wynagradzania	90 450,00	78 495,00	168 945,00
8	Dodatek za pracę w niedzielę i święta	§ 18 ust. 5 Regulaminu wynagradzania	88 740,00	74 910,00	163 650,00
9	Dodatek SARS-CoV-2	Zarządzenie nr 29/2020	256 180,00	59 980,00	316 160,00
10	Dodatek dla kierownika specjalizacji	Umowa ws. dodatku do wynagrodzenia dla kierowników specjalizacji	6 500,00	-300,00	6 200,00
11	Dodatek dla pielęgniarek za kwalifikację dawców	Zarządzenie nr 44/2021	1 200,00	18 000,00	19 200,00
12	Premia uznaniowa	Zał. 6	2 472 239,74	2 689 893,41	5 162 133,15

³² Pismo z dnia 1 lutego 2023 r., znak RCKiK/DSP/110/2023.

³³ Tabela sporządzona na podstawie Załączników nr 1, nr 2 oraz nr 6 do pisma z dnia 1 lutego 2023 r., znak RCKiK/DSP/110/2023.

	miesięczna	do Regulaminu wynagradzania			
13	Nagroda jubileuszowa	§ 15 Regulaminu wynagradzania	552 495,03	715 649,15	1 268 144,18
14	Dodatek pielęgniarzski	Zarządzenie nr 12/2021, Zarządzenie nr 3/2022, Zarządzenie nr 15/2022	1 678 309,80	857 748,63	2 536 058,43
15	Nagroda „za wyniki ekonomiczne”	§ 14 Regulaminu wynagradzania	742 600,20	1 204 671,51	1 947 271,71
16	Dodatek dla społecznych inspektorów pracy	Art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy ³⁴	7 997,00	10 230,00	18 227,00
17	Premia dla pracowników służb finansowo-księgowych	§ 18 ust. 5 (aneks nr 3 do Regulaminu wynagradzania)	7 100,00	7 900,00	15 000,00
18	Nagroda roczna (dla Dyrektora)	Decyzje MZ	60 001,20	63 001,80	123 003,00
19	Odprawy emerytalne i rentowe	Kodeks pracy	207 047,25	17 4782,25	381 829,50
20	Odprawa przyznana na podstawie art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003r.	art. 8 ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunku pracy	0,00	12 983,85	12 983,85
SUMA			9 527 118,93	9 798 747,86	19 325 866,79

Wartości przedstawione w powyższej tabeli wskazują, że przyznane świadczenia dodatkowe stanowiły 29% kwoty przeznaczonej na wynagrodzenia w 2021 r. oraz 27% w 2022 r.

Jak wynika z powyższych ustaleń przyznawane w Centrum świadczenia dodatkowe związane z pracą, pomimo nazwania ich premiami, miały charakter nagrody i przysługiwały na zasadzie uznania pracodawcy.

Zauważyć należy, że przewidziane w przepisach płacowych Centrum świadczenia określonego mianem „premiu uznaniowej” jest błędne. Za premię należy bowiem uznać takie świadczenie, które uzależnione jest od spełniania określonych w regulaminie pozytywnych przesłanek i niewystępowania określonych tamże przesłanek negatywnych, w konkretnie określonej wysokości. Świadczeniem uznaniowym jest nagroda – zarówno przyznanie świadczenia, jak też określenie wysokości należy do swobodnego uznania pracodawcy. Jeśli regulamin przyznawania premii nie precyzuje szczegółowych i sprawdzalnych kryteriów ustalania jej wysokości, to pracownik nie może w postępowaniu

³⁴ Dz. U. z 2015 r. poz. 567.

sądowym skutecznie podważać oceny pracodawcy co do wysokości tej premii, gdyż ma ona w istocie charakter nagrody.

Pomimo określenia w Regulaminie premiowania, zasad uruchamiania i wypłaty premii, przesłanek pozytywnych i negatywnych przyznania premii, o jej wysokości decyduje Dyrektor RCKiK. Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa, nie przyjęto w wykładni o charakterze mieszanym premii – regulaminowej, co do prawa, a uznaniowej, co do wysokości³⁵.

Mając na uwadze powyższe, zasadnym wydaje się być doprecyzowanie kwestii przyznawania świadczeń dodatkowych związanych z pracą w formie premii i nagród.

Niezależnie od powyższego, zgodnie z wyjaśnieniami Centrum, przyznawane premie i nagrody stanowiły formę docenienia zaangażowania pracownika w wykonywaną pracę. Możliwość uzyskania nagrody lub premii sprawiała, że pracownik podchodził do powierzonych mu obowiązków z większym zaangażowaniem i odpowiedzialnością oraz starał się wykazywać inicjatywę, w celu poprawy wydajności pracy, chętniej podnosił swoje kwalifikacje i zdobywał nowe uprawnienia. Premiowanie i nagradzanie przyczyniło się również do zmniejszenia rotacji pracowników³⁶.

3.3. Stan zatrudnienia i fluktuacja kadr.

W okresie objętym kontrolą stan zatrudnienia w RCKiK nieznacznie się zmniejszył, zarówno w zakresie liczby pracowników, jak i liczby etatów, tj. o 21 pracowników i o 21,75 etatu. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 2. Stan zatrudnienia pracowników RCKiK (łącznie z pracownikami OT).

Data	Liczba zatrudnionych osób	Liczba etatów
01.01.2021	306	304,917
31.12.2021	306	303,667
31.12.2022	285	283,167

RCKiK przedstawiło wykaz pracowników nowozatrudnionych oraz pracowników, z którymi rozwiązano stosunek pracy. Z przekazanych wykazów wynika, że w okresie objętym kontrolą, łącznie zatrudnionych zostało 61 osób, natomiast stosunek pracy rozwiązano z 83 osobami.

Nawiązanie stosunku pracy w 2021 r. miało miejsce z 37 osobami, a w 2022 r. z 24 osobami. Najczęstszą przyczyną nawiązania stosunku pracy było uzupełnienie wakatów lub braki kadrowe.

Rozwiązanie stosunku pracy przedstawiało się następująco:

– w 2021 r. z 38 osobami, z czego:

³⁵ W. Muszalski, K. Walczak (red.), Kodeks pracy. Komentarz. Wyd. 13, Warszawa 2021.

³⁶ Pismo z dnia 1 lutego 2023 r. znak: RCKiK/DSP/110/2023.

- z 16 osobami umowa o pracę została rozwiązana na mocy porozumienia stron³⁷, z czego 10 osób przeszło na emeryturę, a 1 na rentę,
 - 1 osobie – pracodawca wypowiedział umowę o pracę³⁸,
 - z 17 osobami – nastąpiło rozwiązanie umowy o pracę z upływem czasu, na który umowa była zawarta³⁹, z czego 10 osób przeszło na emeryturę,
 - z 4 osobami – rozwiązano umowę o pracę za wypowiedzeniem złożonym przez pracownika⁴⁰;
- w 2022 r. rozwiązano stosunek pracy z 45 pracownikami, z czego:
- z 19 osobami umowa o pracę została rozwiązana na mocy porozumienia stron, z czego 11 osób przeszło na emeryturę,
 - z 17 osobami – rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło z upływem czasu, na który umowa była zawarta, z czego 6 osób przeszło na emeryturę,
 - z 5 osobami – rozwiązano umowę o pracę za wypowiedzeniem złożonym przez pracownika,
 - z 1 osobą – rozwiązano umowę bez wypowiedzenia z winy pracownika⁴¹,
 - w przypadku 2 osób – nastąpiło wygaśnięcie stosunku pracy z powodu zgonu pracownika⁴².

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.4. Kwalifikacje pracowników RCKiK.

Kwalifikacje oraz wymagany staż pracy od osób zatrudnionych przy pobieraniu, badaniu i preparatyce oraz wydawaniu krwi lub jej składników w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi, określa rozporządzenie w sprawie kwalifikacji oraz stażu pracy.

Na podstawie weryfikacji przedłożonych przez jednostkę dokumentów⁴³ ustalono, że osoby poddane badaniu posiadają kwalifikacje oraz staż wymagane w ww. rozporządzeniu.

3.5. Sposób/zasady przeprowadzania rekrutacji pracowników oraz tworzenia stanowisk pracy.

Możliwość tworzenia nowych stanowisk pracy ograniczona jest przepisami wynikającymi z rozporządzenia w sprawie kwalifikacji oraz stażu pracy, które w sposób jednoznaczny określają stanowiska pracy pionu działalności podstawowej. Dyrektor RCKiK posiada

³⁷ Art. 30 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy.

³⁸ Likwidacja stanowiska pracy.

³⁹ Art. 30 § 1 pkt 4 Kodeksu pracy.

⁴⁰ Art. 30 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy.

⁴¹ Art. 52 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy.

⁴² Art. 63¹ § 1 pkt 1 Kodeksu pracy.

⁴³ W toku kontroli zbadano dokumenty potwierdzające kwalifikacje oraz wymagany staż pracy osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi. Próba kontrolna została wyłoniona metodą doboru losowego i objęła 10 pracowników RCKiK.

kompetencje tworzenia stanowisk pracy poza podstawową działalnością, tj. w pionie administracyjno-ekonomicznym. Dyrektor w sytuacji potrzeby utworzenia nowego stanowiska pracy określa kryteria naboru pracownika, takie jak m.in. kwalifikacje, uprawnienia, wymagany staż. Następnie umiejscawia je w schemacie organizacyjnym Centrum oraz określa zadania, uprawnienia i zakres odpowiedzialności, jak również tworzy wymagane warunki pracy m.in. poprzez: wyznaczenie miejsca świadczenia pracy, przystosowanie go do potrzeb pracownika zgodnie z wymogami oraz przepisami BHP, ustalenie wymiaru czasu pracy i godzin jej świadczenia.

W toku kontroli stwierdzono, że w RCKiK funkcjonowały stanowiska takie jak: starszy asystent lekarz, asystent lekarz, młodszy asystent lekarz – w Dziale Dawców i Pobierania, starszy preparator – w Banku Tkanek, asystent lekarz – w OT w Bielsku-Białej, asystent lekarz – w OT w Częstochowie, pomimo że rozporządzenie w sprawie kwalifikacji oraz stażu pracy nie przewiduje takich stanowisk.

Zgodnie z wyjaśnieniami Centrum⁴⁴, stanowisko starszego preparatora w Banku Tkanek wynika ze specyfiki funkcjonowania komórki organizacyjnej, w której między innymi preparuje się tkanki pobrane ze zwłok i zostało ono przewidziane w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami⁴⁵, dalej jako: „rozporządzenie w sprawie kwalifikacji w pomiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami”. Niezależnie od powyższego, zauważyć należy, że rozporządzenie w sprawie kwalifikacji w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami, również nie przewiduje utworzenia stanowiska „starszego preparatora”⁴⁶.

Ponadto, zgodnie z wyjaśnieniami Centrum stanowiska starszy asystent lekarz, asystent lekarz, młodszy asystent lekarz wynikają z: „Taryfikatora kwalifikacyjnego, tabeli zaszeregowania oraz miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego RCKiK w Katowicach” stanowiącego załącznik do Regulaminu wynagradzania.

Pomimo powyższych wyjaśnień Centrum, należy stwierdzić, że nazwy ww. stanowisk, są niezgodne z wykazem stanowisk wskazanym w rozporządzeniu w sprawie kwalifikacji oraz stażu pracy, co należy uznać za działanie niespełniające wymogów należytej staranności i stanowi uchybienie kryterium legalności.

⁴⁴ Pismo z dnia 14 stycznia 2023 r., znak RCKiK/DSP/155/2023.

⁴⁵ Dz. U. nr 151, poz. 896, oraz z 2021 r. poz. 2359.

⁴⁶ W załączniku do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji w pomiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami, w pkt 145 tabeli, w części dotyczącej pracowników działalności podstawowej wskazano stanowisko „preparator”.

W odniesieniu do sposobu przeprowadzania rekrutacji pracowników, ustalono że proces rekrutacji pracowników został sformalizowany poprzez wprowadzenie procedury PQ-6.2-01 Zarządzanie zasobami ludzkimi. Zgodnie z powyższym dokumentem proces rozpoczyna planowanie zatrudnienia polegające na przeprowadzeniu analizy zatrudnienia, następnie zgłoszeniu potrzeby zatrudnienia i określeniu kwalifikacji pracownika na dane stanowisko. Po akceptacji tego zgłoszenia następuje proces rekrutacji, tj. zamieszczenie ogłoszenia, weryfikacja złożonych przez kandydatów dokumentów i przeprowadzenie badań lekarskich, a następnie zatrudnienie kandydata. W okresie objętym kontrolą zatrudniono 61 osób. W toku kontroli przeanalizowano dokumenty rekrutacyjne⁴⁷ 5 nowozatrudnionych osób.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.6. Awanse służbowe.

W RCKiK awanse pracowników dokonywane są w oparciu o obowiązujący „Taryfikator kwalifikacyjny, tabela zaszeregowania oraz miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego RCKiK w Katowicach” stanowiący załącznik do Regulaminu wynagradzania. Ponadto, Centrum w przypadku awansu zawodowego oraz rekrutacji nowych pracowników, oprócz ww. Regulaminu, kieruje się wytycznymi wskazanymi w rozporządzeniu w sprawie kwalifikacji oraz stażu pracy.

Pracownik może otrzymać awans po spełnieniu określonych kryteriów takich, jak:

- podniesienie kwalifikacji zawodowych wymaganych na zajmowanym stanowisku poświadczonych przedłożonym pracodawcy dyplomem, świadectwem itp.,
- osiągnięcie wymaganego na danym stanowisku stażu pracy, a ponadto uzyskanie pozytywnej opinii przełożonego.

W przypadku wystąpienia wakatów na stanowisku kierowniczym w pierwszej kolejności poszukuje się kandydatów wśród pracowników Centrum, spełniających kryteria dla danego stanowiska, co również stanowi formę awansu.

W okresie objętym kontrolą awanse otrzymało 14 pracowników w 2021 r. oraz 13 osób w 2022 r. Na podstawie przedstawionych dokumentów, w próbie ⁵⁴⁸ losowo wybranych pracowników, ustalono, że 1 osobę awansowano na stanowisko asystenta diagnostyki laboratoryjnej ze stanowiska młodszego asystenta diagnostyki laboratoryjnej, a pozostałe 4 otrzymały awans na stanowisko asystenta ze stanowiska młodszego asystenta.

Uzasadnieniem awansów ww. osób był fakt spełniania przez nie wymagań określonych

⁴⁷ Próba kontrolna została wyłoniona metodą doboru losowego i objęła 5% wszystkich nowozatrudnionych osób.

⁴⁸ Próba kontrolna została wyłoniona metodą doboru losowego i objęła 18% wszystkich osób, które otrzymały awans stanowiskowy.

w rozporządzeniu w sprawie kwalifikacji oraz stażu pracy, pozytywna ocena bezpośrednich przełożonych oraz sumienność i odpowiedzialność w pracy, co potwierdzono poddając kontroli akta osobowe ww. pracowników.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.7. Przestrzeganie praw pracowniczych.

Centrum, dbając o środowisko i kulturę pracy w aspekcie wzajemnych relacji, przeciwdziałania mobbingowi i innym praktykom powodującym nierówne traktowanie, kształtuje kulturę organizacyjną nastawioną na współpracę oraz właściwe dobieranie pracowników w komórkach organizacyjnych. Ponadto, opracowało nw. procedury:

- Kodeks Etyki Pracownika RCKiK w Katowicach, wprowadzony Zarządzeniem nr 28/2011 Dyrektora RCKiK w Katowicach z dnia 27 kwietnia 2011 r., dalej jako: „Kodeks Etyki”, dla przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania pracowników Centrum;
- Wewnętrzną Politykę Antymobbingową RCKiK w Katowicach, wprowadzoną Zarządzeniem nr 67/2018 Dyrektora RCKiK w Katowicach z dnia 7 grudnia 2018 r., dalej jako: „WPA”, z którą zapoznano wszystkich pracowników Centrum. WPA ustala zasady przeciwdziałania mobbingowi oraz określa zasady reagowania w sytuacji zaistnienia mobbingu. Ponadto, kierownikom komórek organizacyjnych przekazano wraz z WPA informator na temat mobbingu opracowany przez Państwową Inspekcję Pracy stanowiący ogólnodostępną broszurę informacyjną.

WPA oraz Kodeks Etyki zostały przekazane kierownikom poszczególnych działów za potwierdzeniem odbioru. Ponadto, każdy pracownik miał obowiązek zapoznania się z ww. dokumentami. Pracownicy Centrum, w sytuacji wystąpienia zachowań noszących znamiona mobbingu, posiadają więc wiedzę, do kogo i w jaki sposób mogą je zgłosić. Procedura zapewnia bezstronne, poufne i obiektywne wyjaśnienie zgłaszanych przez pracowników zdarzeń przez powoływaną w tym celu komisję antymobbingową.

W okresie objętym kontrolą do Dyrektora RCKiK wpłynęła jedna skarga pracownika dotycząca mobbingu. Sprawa została rozpatrzona przez Zespół Antymobbingowy powołany zgodnie z procedurą zapisaną w WPA. Zarzuty podniesione w skardze okazały się częściowo zasadne. W związku z powyższym, po zakończeniu prac ww. Zespołu, za porozumieniem wszystkich stron, dokonano degradacji pracownika pełniącego obowiązki kierownika Działu Dawców i Pobierania na stanowisko asystent-lekarz. Podjęte działania okazały się skuteczne.

Ponadto, w kontrolowanym okresie wszczęto jedno postępowanie sądowe z powództwa pracownika przeciwko RCKiK o przywrócenie do pracy i zapłatę odszkodowania.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 27 lipca 2022 r.⁴⁹ oddalono powództwo. Od powyższego wyroku wniesiono apelację, na skutek której przed Sądem Okręgowym w Gliwicach toczy się postępowanie odwoławcze⁵⁰.

Poza powyższym nie odnotowano innych skarg i wniosków pracowników sygnalizujących konflikty pracownicze, zachowania nieakceptowalne czy naruszenia zasad kultury i wzajemnego poszanowania. Na pozostałych pracowników Centrum nie nałożono kary dyscyplinarnej ani porządkowej.

W latach 2021-2022 Państwowa Inspekcja Pracy nie przeprowadziła w Centrum żadnej kontroli.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.8. Zasadność zawierania umów cywilnoprawnych z pracownikami zatrudnionymi w RCKiK na umowę o pracę oraz z innymi osobami/przedsiębiorcami.

W toku kontroli stwierdzono, że w RCKiK nie obowiązywały sformalizowane procedury dotyczące zawierania umów cywilnoprawnych. Zgodnie z wyjaśnieniami Centrum⁵¹, zawieranie umów cywilnoprawnych odbywało się w oparciu o bieżące potrzeby RCKiK. W istocie polegało to na przedłużaniu okresu świadczenia usług zleceniobiorców na rzecz RCKiK. Większość umów zawierana była z tytułu świadczenia czynności medycznych – lekarskich i pielęgniarskich.

W okresie objętym kontrolą RCKiK zawarło łącznie 117 umów cywilnoprawnych z pracownikami zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę, o łącznej wartości 121 578,16 zł.

Tabela nr 3. Umowy cywilnoprawne zawarte przez RCKiK z własnymi pracownikami.

Rok	Liczba umów	Łączna wartość umów (zł)	Rodzaj umowy
2021	59	58 599,21	Umowy zlecenie
2022	58	62 978,95	

Jako przedmiot tych umów wskazano przede wszystkim preparatykę odczynników serologicznych, prace pomocnicze i konfekcjonowanie odczynników serologicznych, ale także pakowanie paczek i drukowanie listów przewozowych odczynników serologicznych, mycie szkła laboratoryjnego do produkcji odczynników serologicznych czy sklejanie i oklejanie pudełek.

⁴⁹ Sygnatura akt sprawy IV P 52/22.

⁵⁰ Sygnatura akt sprawy VIII Pa 129/22.

⁵¹ Pismo z dnia 13 stycznia 2023 r., znak RCKiK/DSP/150/2023.

Na podstawie poddanych kontroli dokumentów⁵² stwierdzono, że przedmiot umów zawieranych z pracownikami Centrum nie był zbieżny z zakresami obowiązków pracowniczych, natomiast RCKiK w wyjaśnieniach⁵³ zapewniło, że czynności określone w ww. umowach nie były realizowane w godzinach pracy.

Należy zauważyć, że aktualne pozostają rekomendacje dotyczące zawierania umów cywilnoprawnych opracowane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów⁵⁴, wskazujące m.in. na ograniczenie zawierania umów cywilnoprawnych, w szczególności zawieranych z pracownikami jednostki – powyższe co do zasady nie powinno mieć miejsca, poza przypadkami uzasadnionymi wyjątkowymi okolicznościami i mieć charakter tymczasowy. Zasadą powinno być więc wykonywanie przez pracowników zadań na podstawie i w ramach stosunku pracy, a w rezultacie nawet realizacja dodatkowych zadań nie powinna być przedmiotem zawierania umów cywilnoprawnych z pracownikiem etatowo zatrudnionym w danej jednostce. W przypadku zaistnienia uzasadnionych okoliczności, należy w szczególności wziąć pod uwagę inne formy wynagradzania własnych pracowników za wykonanie dodatkowych zadań.

Centrum zawarło również 262 umowy cywilnoprawne z osobami innymi niż pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę o łącznej wartości 5 495 102,42 zł.

Tabela nr 4. Umowy cywilnoprawne zawarte przez RCKiK z osobami innymi niż pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę.

Rok	Liczba umów	Łączna wartość umów (zł)	Rodzaj umowy
2021	129	2 747 466,03	Umowy zlecenie/ kontrakt
2022	133	2 747 636,39	

Powyższe umowy zawierane były przede wszystkim z tytułu udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie kwalifikowania osób na kandydatów na dawców krwi oraz dawców krwi, doradztwa i konsultacji medycznych dotyczących działalności Banku Tkanek oraz spraw związanych z przeszczepami komórek i tkanek, czynności pielęgniarских, dodatkowych czynności związanych z pobieraniem tkanek, ale także z tytułu rejestracji dawców, przeprowadzania wstępnej ankiety preselekcyjnej oraz obsługi linii dla ozdrowieńców, prowadzenia wykładów dla pielęgniarek i położnych, obsługi szatni czy

⁵² Próba kontrolna została wyłoniona metodą doboru losowego i objęła łącznie 15 umów cywilnoprawnych zawartych z pracownikami RCKiK oraz z innymi osobami/przedsiębiorcami.

⁵³ Pismo z dnia 17 lutego 2023 r., znak RCKiK/DSP/169/2023.

⁵⁴ Rekomendacje dotyczące zawierania umów cywilnoprawnych w jednostkach administracji rządowej z dnia 29 sierpnia 2016 r. – dostępne na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w zakładce Kontrola i nadzór/Kontrola/Procedura i metodyka kontroli:

<https://www.gov.pl/web/premier/procedura-i-metodyka-kontroli>

sprzątania pomieszczeń, jak również pełnienia obowiązków kierownika Działu Farmacji Szpitalnej, wykonywania zadań Inspektora ds. Obronnych oraz Pełnomocnika ds. Ochrony Informacji Niejawnych.

Na podstawie poddanych kontroli dokumentów⁵⁵ stwierdzono, że ww. umowy cywilnoprawne zostały zrealizowane zgodnie z ich zapisami.

Z wyjaśnień RCKiK⁵⁶ wynika, że przyczynami zawierania umów cywilnoprawnych są przede wszystkim względy ekonomiczne i organizacyjne. Umowy cywilnoprawne dotyczą w znacznym zakresie prac dorywczych, o charakterze niestałym, wynikającym z bieżącego zapotrzebowania, dla których nieuzasadnione jest tworzenie stałego etatu. Do grup zawodowych, z którymi najczęściej dochodzi do zawierania umów cywilnoprawnych należeli lekarze i pielęgniarki, którzy nie byli zainteresowani zatrudnieniem w ramach umowy o pracę, natomiast wypełnili wakaty na powyższych stanowiskach w ramach zawieranych umów zleceń i kontraktów.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Gospodarka finansowa i prawidłowość wydatkowania środków publicznych.

Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, dalej jako: „spzoz”, prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej.

4.4. Regulacje wewnętrzne.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵⁷, dalej jako: „ustawa o rachunkowości”, jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości. Księgowość Centrum prowadzona jest na podstawie zasad (polityki) rachunkowości, wprowadzonych Zarządzeniem Dyrektora RCKiK nr 59/2017 z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości, dalej jako: „polityka rachunkowości”.

Zauważenia wymaga fakt, że co prawda przyjęta polityka rachunkowości, zawierała wszystkie elementy wymagane postanowieniami art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości, to jednak nie była aktualizowana od ponad 5 lat i dostosowywana do bieżących zmian i potrzeb Centrum.

Dodatkowo, od dnia 1 stycznia 2021 r. świadczeniodawcy, którzy zawarli umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, są obowiązani do stosowania standardu rachunku kosztów opracowanego na podstawie zaleceń określonych w rozporządzeniu

⁵⁵ Próba kontrolna została wyłoniona metodą doboru losowego i objęła łącznie 15 umów cywilnoprawnych zawartych z pracownikami RCKiK oraz z innymi osobami/przedsiębiorcami.

⁵⁶ Pismo z dnia 2 lutego 2023 r., znak RCKiK/DSP/115/2023.

⁵⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.

Ministra Zdrowia dnia 26 października 2020 r. w sprawie zaleceń dotyczących standardu rachunku kosztów u świadczeniodawców⁵⁸, którego celem jest ujednoczenie sposobu identyfikowania, gromadzenia, przetwarzania, prezentowania i interpretowania informacji o kosztach świadczeń opieki zdrowotnej.

Jak stanowi ww. rozporządzenie, szczegółowy wykaz ośrodków powstawania kosztów, dalej: „OPK”, ustala świadczeniodawca, biorąc pod uwagę swoją strukturę organizacyjną i zasady wyodrębniania OPK określone w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia.

Zakładowy plan kont RCKiK nie w pełni odpowiada zaleceniom określonym ww. przepisami. Z uwagi na brak możliwości wypełnienia obowiązku stosowania standardu rachunku kosztów dla świadczeniodawców przy jednoczesnym zastosowaniu jednolitego rachunku kosztów Centrów Krwiodawstwa, wdrożenie jednolitej polityki rachunkowości, planu kont i rachunku kosztów zaplanowano na styczeń 2024 r.

W RCKiK obowiązuje również Instrukcja sporządzania, kontroli i obiegu dowodów księgowych, wprowadzona Zarządzeniem nr 1/2019 Dyrektora RCKiK z dnia 2 stycznia 2019 r. w sprawie instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych.

Brak aktualizacji obowiązującej w Centrum polityki rachunkowości, należy uznać za działanie niespełniające wymogów rzetelności i należytej staranności.

4.5. Plany finansowe.

Zgodnie z art. 53 ustawy o działalności leczniczej, podstawą gospodarki szpоз, jest plan finansowy ustalany przez kierownika.

W RCKiK sporządzono plany finansowe na lata 2021-2022, które podlegały zatwierdzeniu przez Dyrektora Centrum, odpowiednio plan finansowy na 2021 r. – 22 grudnia 2020 r., a plan finansowy na 2022 r. – 29 grudnia 2021 r., tym samym umożliwiając ich realizację z początkiem danego roku.

Jak podkreślono powyżej, ustawa o działalności leczniczej wskazuje, że plan finansowy szpоз jest ustalany przez kierownika. Należy podkreślić, że „zatwierdzanie” i „ustalanie” nie są pojęciami tożsamymi. Zasadnym zatem jest podejmowanie czynności zastrzeżonych dla kierownika szpоз przewidzianych przepisami prawa.

Plany finansowe podlegały aktualizacjom – w przypadku planu na 2021 r. zmian dokonano trzy razy, zaś plan na 2022 r. podlegał zmianom czterokrotnie. Konieczność aktualizacji planów finansowych wynikała z niedoszacowania lub przeszacowania niektórych pozycji przychodowych i kosztowych.

⁵⁸ Dz. U. poz. 2045.

Poniższe tabele prezentują dane dotyczące planowanych przychodów i kosztów oraz szacowanego wyniku finansowego (wraz z kolejnymi aktualizacjami), a także ich poziomu realizacji w poszczególnych latach objętych kontrolą.

Tabela nr 5. Plan finansowy na 2021 r. wraz z wykonaniem.

2021 - PLAN				2021 - WYKONANIE
	72/2020	40/2021	53/2021	
Przychody (zł)	88 381 000,00	86 429 000,00	89 835 000,00	87 622 847,59
Koszty (zł)	87 166 000,00	83 697 000,00	83 765 000,00	83 183 700,88
wynik finansowy (zł brutto)	1 215 000,00	2 732 000,00	6 070 000,00	4 439 146,71

Tabela nr 6. Plan finansowy na 2022 r. wraz z wykonaniem.

2022 - PLAN					2022 - WYKONANIE
	54/2021	31/2022	53/2022	61/2022	
Przychody (zł)	87 294 000,00	90 140 000,00	90 666 000,00	91 603 000,00	92 223 120,84
Koszty (zł)	84 780 000,00	85 929 000,00	84 011 000,00	85 121 000,00	84 637 085,17
wynik finansowy (zł brutto)	2 514 000,00	4 211 000,00	6 655 000,00	6 482 000,00	7 586 035,67

Na podstawie powyższych danych, można stwierdzić, że planowanie finansowe w RCKiK odbywało się z uwzględnieniem realnych do zrealizowania założeń. W 2021 r. RCKiK zrealizował przychody na poziomie 98%, koszty – 99%, wynik finansowy – 73% planowanych wartości. W 2022 r. Centrum zrealizowało przychody w wysokości 101%, koszty – 99%, zaś wynik finansowy – 117% zakładanych wartości.

Mając na uwadze powyższe, można pozytywnie ocenić wykonanie założeń planów finansowych przez RCKiK, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy wyniku finansowego w 2022 r. w stosunku do roku poprzedniego.

4.6. Sprawozdania finansowe. Sytuacja ekonomiczno-finansowa.

RCKiK sporządził sprawozdanie finansowe za 2021 r. w dniu 27 kwietnia 2022 r. z zachowaniem terminu przewidzianego w obowiązujących przepisach prawa⁵⁹. Sprawozdania finansowe RCKiK za 2021 r. podlegało badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta.

Biegły stwierdził, że sprawozdanie finansowe Centrum za 2021 r. przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej jednostki oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy. Jest ono zgodne co do formy i treści z obowiązującymi przepisami i Statutem oraz zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Minister Zdrowia zatwierdził sprawozdanie finansowe Centrum za 2021 r. w dniu 14 lipca 2022 r.⁶⁰.

Na dzień zakończenia czynności kontrolnych w RCKiK, tj. 23 lutego 2023 r., nie sporządzono sprawozdania finansowego za 2022 r., jednakże termin na jego sporządzenie, zgodnie art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości, upływa nie później niż 3 miesiące od dnia bilansowego. W toku czynności kontrolnych, przedłożono wstępne sprawozdanie finansowe za 2022 r, prezentujące dane na dzień 3 lutego 2023 r.

Na podstawie danych finansowych zawartych w sprawozdaniu finansowym RCKiK, w szczególności rachunku zysków i strat oraz bilansie, za lata 2021-2022, ustalono jak poniżej.

W bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2021 r. RCKiK wykazało po stronie aktywów i pasywów sumę: 109 227 090,55 zł. W rachunku zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. Centrum wykazało zysk netto w wysokości 4 424 727,71 zł. W rachunku przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. RCKiK wykazało zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę 2 126 815,73 zł. W zestawieniu zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia

⁵⁹ Na podstawie art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z § 3a ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 marca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 572) termin na złożenie ww. sprawozdania w związku z epidemią COVID-19 został przedłużony o 1 miesiąc.

⁶⁰ Na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z § 3a ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 marca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 572) termin na złożenie ww. sprawozdania w związku z epidemią COVID-19 został przedłużony o 1 miesiąc.

do 31 grudnia 2021 r. RCKiK wykazało zwiększenie kapitału własnego o kwotę 4 424 727,71 zł, do łącznej wysokości 86 507 129,40 zł.

W bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2022 r. RCKiK wykazało po stronie aktywów i pasywów sumę: 117 959 307,94 zł. W rachunku zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. Centrum wykazało zysk netto w wysokości 7 561 879,67 zł. W rachunku przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. RCKiK wykazało zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę 10 258 106,89 zł. W zestawieniu zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. RCKiK wykazało zwiększenie kapitału własnego o kwotę 7 561 879,67 zł, do łącznej wysokości 94 069 009,07 zł.

W roku obrotowym 2021 przychody ogółem kształtowały się na poziomie 87 622 847,59 zł, a wysokość kosztów ogółem ponoszonych przez RCKiK w tym okresie wynosiła 83 183 700,88 zł. W 2022 r. wartość przychodów ogółem osiągniętych przez Centrum wyniosła 92 223 120,84 zł, a koszty ogółem wyniosły 84 637 085,17 zł.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że w badanym okresie przychody ogółem jednostki wzrosły o 5%, przy jednoczesnym wzroście kosztów ogółem o 1%.

Poniższa tabela prezentuje wartość przychodów i kosztów z poszczególnych rodzajów działalności osiągniętych w okresie objętym kontrolą.

Tabela 7. Przychody i koszty RCKiK w latach 2021-2022.

PRZYCHODY (zł)	2021	2022
przychody ze sprzedaży	85 868 034,27	88 808 541,37
pozostałe przychody operacyjne	1 312 956,13	1 273 207,37
przychody finansowe	441 857,19	2 141 372,10
KOSZTY (zł)	2021	2022
koszty działalności operacyjnej	82 489 683,26	82 911 258,16
pozostałe koszty operacyjne	404 613,43	1 255 135,66
koszty finansowe	289 404,19	470 691,35

Analiza rachunku zysków i strat wskazuje na osiągnięty w 2022 r. wzrost przychodów ze sprzedaży o 2 940 507,10 zł, tj. o blisko 4% oraz ponad czterokrotny wzrost przychodów finansowych, natomiast w obszarze przychodów operacyjnych RCKiK zanotowało spadek o 3%, które w 2022 r. były niższe o 39 748,76 zł w stosunku do roku ubiegłego.

W odniesieniu do kosztów, Centrum w 2022 r. w porównaniu do roku poprzedniego wygenerowało nieznacznie wyższe koszty działalności operacyjnej (o 421 574,90 zł, tj. 0,5%), w obszarze kosztów pozostałych kosztów operacyjnych zanotowano ponad

trzykrotny wzrost (o 850 522,23 zł), a koszty finansowe wzrosły o 181 287,16 zł, co stanowi około 63% wzrost.

Mając na uwadze powyższe dane, należy zauważyć, że w latach objętych kontrolą, przychody wzrastały szybciej niż koszty, co w konsekwencji spowodowało wygenerowanie zysku. Za 2022 r. RCKiK planuje wypracowanie zysku netto na poziomie wyższym o blisko 71% w stosunku do roku poprzedniego.

Sytuację finansową Centrum w okresie 2021-2022 należy ocenić jako dobrą.

Do finansowania działalności RCKiK wykorzystuje głównie fundusze własne, zachowuje płynność finansową oraz wypracowuje zyski z działalności, które wykazują tendencję wzrostową.

W badanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.7. Przychody Centrum.

Poniższe zestawienie tabelaryczne przedstawia osiągnięte przez RCKiK przychody, w podziale na źródła, w okresie objętym kontrolą.

Tabela 8. Przychody Centrum w latach 2021-2022.

Źródło przychodów (zł)	2021	2022
Sprzedaż składników krwi i osocza	53 861 184,66	59 565 120,28
Sprzedaż usług	12 411 752,55	5 321 121,40
Dotacje z MZ	11 836 588,04	12 039 510,00
Sprzedaż pozostałych produktów	6 168 909,85	6 813 728,30
Sprzedaż towarów	2 809 446,64	2 970 986,62
Pozostałe przychody operacyjne	1 312 956,13	1 273 207,37
Pozostała sprzedaż	764 114,54	877 210,55
Przychody finansowe	441 857,19	2 141 372,10
RAZEM	89 606 809,60	91 002 256,62

Centrum najwyższe przychody uzyskiwało ze sprzedaży składników krwi i osocza, które w kontrolowanym okresie wynosiły odpowiednio 60% i 65% ogólnej sumy przychodów. Ważnym źródłem przychodów, aczkolwiek stanowiący niższy procent przychodów, tj. 13%, były dotacje przekazywane przez Ministerstwo Zdrowia. Równie istotnym źródłem przychodów jest sprzedaż usług (odpowiednio 13% i 6%) i pozostałych towarów (odpowiednio 7% i 7,5%). Znaczący spadek przychodów z tytułu sprzedaży usług był wynikiem spadku realizowanych badań w kierunku Sars-Cov-2, badań HLA. Tempo wzrostu przychodów w latach 2021-2022 jest porównywalne.

W okresie objętym kontrolą, RCKiK wykazywał tendencję wzrostową osiąganych przychodów. Największy udział przychodów pochodzi z działalności podstawowej Centrum, co jest zjawiskiem pozytywnym.

W badanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.8. Koszty Centrum.

Poniższe zestawienie tabelaryczne przedstawia ponoszone przez RCKiK koszty, w podziale na rodzaj, w okresie objętym kontrolą.

Tabela 9. Koszty Centrum w latach 2021-2022.

Rodzaj kosztów (zł)	2021	2022
Amortyzacja	6 080 200,34	5 170 498,13
Zużycie materiałów i energii	28 399 387,93	27 026 445,31
Usługi obce	11 681 818,22	10 529 458,04
Wynagrodzenia	26 505 141,78	29 154 563,89
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	5 178 016,11	5 701 065,65
Podatki i opłaty	191 892,18	167 327,99
Pozostałe koszty rodzajowe	1 987 294,18	2 350 934,47
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	2 465 932,52	2 810 964,68
Pozostałe koszty operacyjne	404 613,43	1 255 135,66
Koszty finansowe	289 404,19	470 691,35
RAZEM	83 183 700,88	84 637 085,17

Znaczącą część kosztów, stanowiącą odpowiednio w latach 2021-2022 – 38% i 41% ogólnej sumy kosztów, przeznaczono na wynagrodzenia oraz ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia. Liczną grupę stanowiło także zużycie materiałów i energii, które stanowiły 34% i 32% wartości wszystkich kosztów. Usługi obce pochłaniały odpowiednio 14% i 12% ogólnej sumy kosztów.

Pozostałe grupy kosztów stanowią niewielki odsetek wszystkich kosztów i utrzymywały się na podobnym poziomie.

Mając na uwadze powyższe dane, zauważyć należy spadek kosztów w obszarze zużycia materiałów i energii oraz usług obcych, co zasługuje na ocenę pozytywną z punktu widzenia gospodarności.

W badanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.9. Należności i zobowiązania.

W okresie objętym kontrolą RCKiK nie posiadało ustalonej w formie pisemnej instrukcji windykacji należności oraz regulowania zobowiązań. Jednocześnie w toku kontroli wyjaśniono, że w latach 2021-2022 RCKiK dokonywało bieżącego monitoringu należności i zobowiązań.

W RCKiK proces windykacji odbywa się w oparciu o zasady ustalone z Głównym księgowym i Dyrektorem, które nie są zebrane w formie pisemnej instrukcji. Obsługą wierzytelności zajmuje się specjalista ds. windykacji. Do zadań osoby odpowiedzialnej za windykację należy bieżące analizowanie stanu należności w RCKiK, podejmowanie działań zmierzających do przyśpieszenia zapłaty należności, badanie sytuacji płatniczej dłużników w celu ograniczenia strat spowodowanych ich niewypłacalnością, zawieranie ugód dotyczących spłaty zadłużenia, wystawianie wezwań do zapłaty, wnioskowanie o skierowanie wierzytelności na drogę postępowania sądowego, współpracę z kancelarią prawną, przekazywanie informacji z prowadzonej windykacji dla Dyrekcji, archiwizowanie dokumentacji dotyczącej windykacji, ustalanie sald z kontrahentami.

W kwestii należności codziennie sporządzony był wydruk z listą nierozliczonych pozycji, na podstawie którego podejmowano działania zmierzające do odzyskania należności, do których należały:

- kontakt telefoniczny z dłużnikami w celu ustalenia terminu spłaty,
- udzielanie ewentualnej prolongaty terminu spłaty w przypadku trudnej sytuacji dłużnika lub uzyskanie deklaracji spłaty zadłużenia,
- ustalanie warunków spłaty ratalnej,
- sporządzanie i przygotowywanie ugód dotyczących spłaty zadłużenia,
- monitorowanie spłaty ratalnej,
- odpowiadanie na korespondencję dłużników,
- wysyłanie wezwań do zapłaty, po upływie terminu wyznaczonego do zapłaty,
- w przypadku braku odpowiedzi na wezwanie, kierowanie spraw do obsługi przez kancelarię prawną (na dzień 31 grudnia 2021 r. na drodze postępowań sądowych dochodzono należności w kwocie 232 525,40 zł, a na dzień 31. grudnia 2022 r. w kwocie 987 831,96 zł).

W celu wyegzekwowania przeterminowanych należności i uzyskania nakazu zapłaty/ wyroku sprawy przekazywane są do kancelarii prawnej na podstawie udzielonego pełnomocnictwa do obsługi prawnej.

Po złożeniu pozwu przez kancelarię prawną RCKiK oczekuje na wydanie nakazu zapłaty i klauzuli wykonalności. W przypadku braku wpłaty sprawa przekazywana jest przez

kancelarię prawną do egzekucji komorniczej. W kontrolowanym okresie zostały wszczęte trzy postępowania sądowe.

W odniesieniu do zobowiązań, zgodnie z wyjaśnieniami, Centrum dokonuje płatności codziennie z zachowaniem zasady, że zapłata następuje na 1 dzień roboczy przed terminem płatności, za wyjątkiem czwartku, kiedy dokonuje się zapłaty zobowiązań, których termin przypada na piątek, sobotę i niedzielę. Wszystkie zobowiązania (zawierające podatek VAT naliczony) są regulowane z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności na konto bankowe każdorazowo weryfikowane w „Białej liście podatników VAT”. Codziennie przygotowywana i sprawdzana jest lista bieżących płatności (następuje weryfikacja numeru konta, numeru faktury, kwoty zobowiązania i terminu płatności), która jest następnie zatwierdzana przez Dyrektora i na jej podstawie są przygotowywane przelewy bankowe, które są następnie podpisywane dwuetapowo, tzn. przez osobę uprawnioną z Działu Finansowo-Księgowego oraz Dyrektora. Prowadzono również cotygodniową weryfikację pozycji zobowiązań nierozliczonych. Powyższa procedura wynika z ustawień systemu informatycznego oraz systemu bankowego, natomiast nie stanowi odrębnej, pisemnej procedury regulowania zobowiązań.

W kwestii zobowiązań uzyskano wyjaśnienia, że pracownik Działu Finansowo-Księgowego RCKiK sporządził zestawienie nierozliczonych pozycji rozrachunków z dostawcami, z którego wynikało, czy jednostka ma zobowiązania, których termin płatności już upłynął, a nie zostały one uregulowane bądź podlegały kompensacie z należnościami.

W związku z brakiem problemów z płynnością finansową i terminowym regulowaniem zobowiązań, RCKiK nie zawierało ugód/porozumień dotyczących spłaty zobowiązań, nie zawierało umów cywilnoprawnych z innymi podmiotami w zakresie windykacji należności (za wyjątkiem wsparcia przez kancelarię prawną procesów dochodzenia należności). Centrum nie dokonywało czynności prawnej mającej na celu zmianę wierzyciela i nie występowało o uzyskanie zgody podmiotu tworzącego w tym zakresie.

Na podstawie powyższych zasad, w toku kontroli zweryfikowano skuteczność windykacji należności oraz regulowania zobowiązań.

4.9.1. Należności.

Poniższa tabela prezentuje stan należności krótkoterminowych w okresie objętym kontrolą.

Tabela 10. Należności krótkoterminowe RCKiK w latach 2021-2022.

Należności krótkoterminowe	stan na 31.12.2021 (zł)	stan na 31.12.2022 (zł)
-----------------------------------	------------------------------------	------------------------------------

od odbiorców i dostawców	11 747 914,28	11 627 207,51
z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	254 846,38	130 353,00
od pozostałych jednostek	238 455,51	447 259,87
RAZEM	12 241 216,17	12 204 820,38

Należności krótkoterminowe według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiły łącznie 12 241 216,17 zł, z czego 95% to należności z tytułu dostaw i usług (11 747 914,28 zł).

Należności wymagalne według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiły 2 964 257,50 zł, z czego uzyskano zapłatę w kwocie 2 731 732,10 zł, w tym odsetki. Do odzyskania pozostaje kwota 232 525,40 zł.

Należności krótkoterminowe według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiły łącznie 12 204 820,38 zł, z czego 95% to należności z tytułu dostaw i usług (11 627 207,51 zł).

Należności wymagalne według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiły 3 133 660,90 zł, z czego uzyskano zapłatę w kwocie 677 004,57 zł, w tym odsetki. Do odzyskania pozostaje 2 456 656,33 zł.

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r. zawarto 63 ugody na łączną kwotę 13 655 154,74 zł.

Należności długoterminowe w latach 2021-2022 nie występowały.

W okresie objętym kontrolą pomimo, że nastąpił nieznaczny spadek należności krótkoterminowych, zaobserwować można wzrost należności wymagalnych. Pomimo prowadzonego monitoringu należności oraz prowadzonych działań zmierzających do ich odzyskania, z terminem spłaty powyżej 90 dni, rosły i odpowiednio w 2021 r. były w wysokości 611 085,00 zł, natomiast w 2022 r. – 937 736,84 zł.

Mając na uwadze powyższe, zasadnym byłoby wzmocnienie procesu dochodzenia należności celem poprawy skuteczności ich odzyskiwania, w szczególności z najdłuższym terminem przedawnienia.

4.9.2. Zobowiązania.

Poniższa tabela prezentuje stan zobowiązań Centrum w okresie objętym kontrolą.

Tabela 11. Zobowiązania krótkoterminowe RCKiK w latach 2021-2022.

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	stan na 31.12.2021 (zł)	stan na 31.12.2022 (zł)
---	------------------------------------	------------------------------------

zobowiązania wobec dostawców	3 202 228,12	4 000 467,43
zobowiązania wobec osób fizycznych	180,00	0,00
rozliczenie zakupu	41 926,15	335,03
zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	2 131 577,55	2 303 731,98
zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 333 250,00	1 619 720,43
pozostałe zobowiązania	163 009,72	165 638,06
zobowiązania przetargowe	190 133,56	366 036,92
pozostałe zobowiązania wobec pracowników	148,08	690,88
Fundusze specjalne ZFŚS	204 492,81	156 386,58
RAZEM	7 266 945,99	8 613 007,31

Zobowiązania krótkoterminowe według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiły łącznie 7 266 945,99 zł. W 2022 r. zobowiązania krótkoterminowe wzrosły o 15% i według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiły 8 613 007,31 zł. Największą grupę zobowiązań krótkoterminowych stanowiły zobowiązania wobec dostawców. Na dzień zakończenia czynności kontrolnych, wszystkie zobowiązania wobec dostawców, były uregulowane.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. RCKiK posiadało zobowiązania wymagalne w kwocie 236,02 zł, co wynikało z błędnego obciążenia przez dostawcę. RCKiK złożyło reklamację dotyczącą ww. zobowiązań, która została uznana i w jej wyniku wystawiono faktury korygujące. Zobowiązania zostały uregulowane w dniu 20 stycznia 2022 r.

W Centrum nie wystąpiły zobowiązania wymagalne według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.

RCKiK posiadało zobowiązania długoterminowe, wynikające z zabezpieczenia należytego wykonania umów, odpowiednio w roku 2021 r. w wysokości 54 030,14 zł oraz 22 321,74 zł w 2022 r.

Mając na uwadze powyższe, pomimo że rok do roku rosną zobowiązania krótkoterminowe, to jednak w dalszym ciągu utrzymują stosunkowo niski poziom i stanowią odpowiednio 6,7% i 7,3% sumy bilansowej.

W badanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.10. Prawdliwość wydatkowania środków publicznych.

W okresie objętym kontrolą RCKiK udzielało zamówień publicznych na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, tj. ustawy Pzp wraz z przepisami wykonawczymi, jak również wewnątrznie obowiązujących uregulowań prawnych, w szczególności:

- Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach wraz z Regulaminem pracy komisji przetargowej wprowadzonych Zarządzeniem nr 28/2021 Dyrektora RCKiK z dnia 25 czerwca 2021 r., dalej jako: „Regulamin udzielania zamówień publicznych”;
- Regulaminu wydatkowania środków finansowych do kwoty 14 000 euro w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach wprowadzonym Zarządzeniem nr 16/2008 r. Dyrektora RCKiK z dnia 24 marca 2008 r. oraz zmienionego aneksem nr 1 z dnia 15 kwietnia 2014 r. i aneksem nr 2 z dnia 4 stycznia 2021 r., dalej jako: „Regulamin wydatkowania środków finansowych do kwoty 14 000 euro”;
- Procedury PQ-7.4-01 „Zakupy” z dnia 27 stycznia 2020 r., dalej jako: „Procedura”.

RCKiK, jako podmiot zobowiązany na mocy art. 23 ustawy Pzp, sporządzał plany zamówień publicznych. Centrum zapewniało aktualność ww. dokumentów. RCKiK przedłożyło plan zamówień publicznych na 2021 r. oraz 2022 r. wraz ze zmianami. Plany zamówień publicznych zawierały wszystkie informacje, o których mowa w art. 23 ust. 3 ww. ustawy. Przedmiotowe plany wraz z aktualizacjami zamieszczano w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Niemniej jednak w toku kontroli ustalono, że plan zamówień publicznych na 2021 r. oraz 2022 r. został zamieszczony w Biuletynie Zamówień Publicznych, z przekroczeniem 30 dniowego terminu, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy Pzp, bowiem plan finansowy na 2021 r. ustalono 22 grudnia 2020 r., zaś plan zamówień publicznych na 2021 r. opublikowano 31 marca 2021 r., natomiast plan finansowy na 2022 r. ustalono 29 grudnia 2021 r., a plan zamówień publicznych na 2022 r. opublikowano 15 marca 2022 r.

Powyższe działanie stanowi uchybienie kryterium rzetelności.

RCKiK, w związku z obowiązkiem wynikającym z art. 82 ustawy Pzp, sporządziło roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach za 2021 r. oraz za 2022 r., z zachowaniem terminu wynikającego z ww. przepisu, według wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania⁶¹.

⁶¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 2463.

4.10.1 Zamówienia publiczne udzielane na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych.

Centrum przedstawiło wykazy prowadzonych postępowań dotyczących zamówień publicznych prowadzonych w latach 2021–2022. W okresie objętym kontrolą RCKiK przeprowadziło łącznie 69 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w tym:

- w 2021 r. – 33 postępowania na łączną kwotę 23 776 166,12 zł, z czego 10 postępowań wszczęto w trybie przetargu nieograniczonego, 20 w trybie podstawowym oraz 3 zamówienia z wolnej ręki. W 2021 r. unieważniono 6 postępowań;
- w 2022 r. – 36 postępowań na łączną kwotę 43 753 027,72 zł, w tym 18 postępowań wszczętych w trybie podstawowym, 14 w trybie przetargu nieograniczonego, 4 w trybie z wolnej ręki. W 2022 r. unieważniono 7 postępowań.

W ramach kontroli zamówień publicznych przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą

zbadano 14 postępowań (7 z 2021 r.⁶² oraz 7 z 2022 r.⁶³) o łącznej wartości przedmiotu zamówienia netto 39 660 765,61 zł⁶⁴.

Mając na uwadze powyższe, ustalono jak poniżej.

⁶² **ZP/PN/07/2021** – Dostawa pojemników do pobierania i preparatyki krwi, **ZP/PN/11/2021** - Dostawa jednorazowych zestawów do posiadanych separatorów komórkowych oraz zestawów do poboru osocza firmy Haemonetics, **ZP/PN/13/2021** - Wyposażenie Działu Immunologii Transfuzjologicznej w odczynniki do badań immunohematologicznych z zakresu serologii grup krwi wraz z dzierżawą analizatora, **ZP/PN/14/2021** - Dostawa zestawów do pobierania i preparatyki przeznaczonych do bezpośredniego automatycznego systemu rozdziału i preparatyki krwi pełnej oraz do produkcji zlewanego ubogoleukocytarnego koncentratu krwinek płytkowych na urządzeniu Reveos, **ZP/PN/17/2021** - Dostawa testów i materiałów zużywalnych oraz dzierżawa specjalistycznego sprzętu do typowania tkankowego HLA, dla potrzeb Pracowni Immunogenetyki Układu HLA, **ZP/ZWR/22/2021** - Dostawa oprogramowania umożliwiającego wykonywanie ekstrakcji danych zgodnie ze strukturą danych z bazy danych systemu „Bank Krwi” z 18 lokalizacji Centrów Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, **ZP/TP/31/2021** - Odbiór, transport oraz utylizacja odpadów medycznych.

⁶³ **ZP/PN/18/2022** - Dostawa zestawów do pobierania i preparatyki przeznaczonych do bezpośredniego automatycznego systemu rozdziału krwi pełnej na urządzeniu Reveos oraz do preparatyki zlewanego ubogoleukocytarnego koncentratu krwinek płytkowych na bazie pośrednich krwinek płytkowych (IPU) otrzymanych przy użyciu Reveosa, **ZP/PN/23/2022** - Dostawa testów do wykrywania markerów serologicznych wirusów: HBsAg wraz z testami potwierdzenia, anty-HCV, anty-HIV 1/2, przeciwciała do Treponema pallidum, CMV IgM i anty-HBc Total oraz materiałów zużywalnych, kalibracyjnych, kontrolnych wraz z dzierżawą aparatury niezbędnej do automatycznego wykonywania badań za pomocą przedmiotowych rodzajów testów, **ZP/PN/27/2022** - Dostawa w okresie 36 miesięcy odczynników do wykonania badań metodami biologii molekularnej w kierunku jednoczesnego wykrywania RNA HIV +RNA ,HCV +DNA HBV dla 390 000 donacji i podwójnej archiwizacji próbek osocza dla 390 000 donacji oraz dzierżawa urządzeń, **ZP/PN/28/2022** - Zaprojektowanie oraz budowa windy osobowo-towarowej, obsługującej sześć przystanków w budynku A oraz cztery przystanki w budynku B, wraz z dostosowaniem infrastruktury budynków na każdym z pięter. Zaprojektowanie oraz budowa zabezpieczeń p-poż. klatek schodowych budynków A i B oraz zaprojektowanie i wykonanie remontu i modernizacji IV piętra budynku, **ZP/PN/29/2022** - Dostawa ambulansu do poboru krwi na bazie wysokopodłogowego autobusu turystycznego – Mobilny Punkt Poboru Krwi, **ZP/TP/34/2022** - Zaprojektowanie, wykonanie, dostawa i montaż budynku wielomodułowego, na potrzeby Terenowego Oddziału w Pszczynie, Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach, **ZP/ZWR/38/2022** - Sprawowanie w 2023r. opieki informatycznej nad oprogramowaniem wdrożonym w RCKiK Katowice. Wykonywanie usług: serwisu, doradztwa oraz innych prac związanych z aktualizacją i rozwojem objętego opieką informatyczną oprogramowania: „Bank Krwi”; „Bank Tkanek”; „HLA-ODS” „Dział Farmacji” oraz programów wspomagających zarządzanie: Kadry-Płace, Sprzedaż” i oprogramowania do ekstrakcji danych do systemu.

⁶⁴ Próba kontrolna została wyłoniona metodą doboru losowego i stanowiła 59% wartości wszystkich zamówień udzielonych w latach 2021-2022 oraz 36% ogólnej liczby postępowań przeprowadzonych w badanym okresie. Próba badawcza objęła postępowania przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, podstawowym, z wolnej ręki, a także postępowania unieważnione.

Wszystkie poddane badaniu postępowania zostały poprzedzone wnioskiem o zamówienie publiczne sporządzonym na formularzu, zgodnym z wzorem określonym w Regulaminie udzielania zamówień i Procedurze. Wnioski zawierały wymagane podpisy potwierdzające ich akceptację, w tym opinię Głównego księgowego, opinię Kierownika Działu Zapewnienia Jakości w przypadku zakupu materiałów medycznych oraz sprzętu i aparatury medycznej, a także opinię Kierownika Sekcji Zamówień Publicznych w zakresie stosowania ustawy Pzp. W zakresie zatwierdzania wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia ustalono, że zgodnie z wzorem wniosku, zatwierdzenia wniosku wraz z podaniem daty, dokonuje Dyrektor RCKiK. W ramach skontrolowanych postępowań stwierdzono, że czynności tej dokonywał Zastępca Dyrektora do spraw Techniczno-Ekonomicznych⁶⁵, który działał na podstawie pełnomocnictwa Dyrektora RCKiK z dnia 21 października 2020 r. do reprezentowania Centrum we wszystkich sprawach dotyczących jego statutowej działalności. Niezależnie od powyższego, zauważenia wymaga fakt, że Dyrektor RCKiK udzielał każdorazowo Zastępcy Dyrektora do spraw Techniczno-Ekonomicznych pełnomocnictwa obejmującego wszelkie działania w ramach prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Ponadto, zdarzały się sytuacje, w których wniosek o wszczęcie postępowania nie zawierał daty jego zatwierdzenia⁶⁶. Dodatkowo, zatwierdzanie wniosku, a także opinie Głównego księgowego, Kierownika Sekcji Zamówień Publicznych i Kierownika Działu Zapewnienia Jakości, w niektórych przypadkach odbywało się w wersji elektronicznej za pośrednictwem e-maila, a w niektórych przypadkach w wersji papierowej. Zarówno Regulamin udzielania zamówień, jak i Procedura nie precyzują, w jakiej formie należy zrealizować powyższe czynności, co powoduje niejednolity sposób postępowania.

RCKiK, przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia, dokonywało analizy potrzeb i wymagań, o której mowa w art. 83 ustawy Pzp. Przedmiotowa analiza każdorazowo stanowiła załącznik do wniosku o wszczęcie postępowania.

Wszystkie postępowania zostały przygotowane i przeprowadzone przez komisje przetargowe, każdorazowo powoływane do określonych postępowań w drodze zarządzeń Dyrektora Centrum. Zadania i tryb pracy komisji został określony w Regulaminie pracy komisji przetargowych.

We wszystkich postępowaniach stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 56 ust. 2 ustawy Pzp (oświadczenie o braku konfliktu interesów) oraz art. 56 ust. 3 ustawy Pzp (oświadczenie o niekaralności) złożyły wszystkie osoby podejmujące czynności, tj.: kierownik zamawiającego, pracownicy zamawiającego, którym kierownik zamawiającego

⁶⁵ Po zmianie nazwy stanowiska 2 lipca 2022 r. – Zastępca Dyrektora do spraw Ekonomiczno-Administracyjnych.

⁶⁶ Dotyczy postępowania nr ZP/ZWR/22/2021.

powierzył wykonanie zastrzeżonych dla siebie czynności, osoby mogące wpłynąć na wynik postępowania, członkowie komisji przetargowej.

W poddanych badaniu postępowaniach, Centrum dokonywało ustalenia wartości zamówienia. Szacowanie wartości zamówienia dla robót budowlanych zawarte jest w kosztorysie inwestorskim⁶⁷. Zgodnie z wyjaśnieniami Centrum, w przypadku dostaw i usług, szacowanie wartości zamówienia odbywało się poprzez rozeznanie rynku i analizę cenników na stronach internetowych, a także zapytań do potencjalnych wykonawców, a także ze względu na specjalistyczny rodzaj zakupów w oparciu o wartości wynikające z dotychczasowych umów z dostawcami, z uwzględnieniem inflacji⁶⁸. Ustawa Pzp w art. 28 wskazuje m.in., że ustalenie wartości zamówienia należy dokonać z należytą starannością, zaś art. 36 ustawy Pzp określa terminy dokonania ww. czynności.

W toku postępowania kontrolnego, w dokumentacji danych postępowań, za wyjątkiem postępowań oznaczonych nr ZP/PN/28/2022 oraz nr ZP/TP/34/2022, brak było dokumentacji z przeprowadzonego szacowania. Powyższym zaniechaniem Centrum naruszyło zasadę należytej staranności. Jednocześnie brak powyższej dokumentacji nie pozwala na ustalenie, czy Centrum terminowo dokonywało ustalenia wartości zamówienia. Niemniej jednak, kwoty składanych ofert w postępowaniach nie odbiegały od wartości rynkowej. W protokołach postępowania wskazywano wysokość szacunkowej wartości zamówienia ze wskazaniem sposobu jej ustalenia.

Niezależnie od powyższego, w celu zachowania ścieżki audytu i spełnienia zasady należytej staranności, zasadnym wydaje się rozważenie dokumentowania czynności podejmowanych w ramach prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w szczególności procesu szacowania wartości zamówienia.

RCKiK we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia określiło, zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy Pzp formę komunikacji z wykonawcami jako odbywającą się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, poprzez wskazanie adresu strony internetowej: <https://rckik-katowice.ezamawiajacy.pl/>, jak również zgodnie z art. 67 ustawy Pzp dopełniło obowiązków informacyjnych dotyczących stosowanych środków komunikacji elektronicznej, poprzez zamieszczenie w ogłoszeniu wszczynającym postępowanie o udzielenie zamówienia informacji o środkach komunikacji elektronicznej, przy użyciu

⁶⁷ W postępowaniu nr ZP/TP/34/2022 na „Zaprojektowanie, wykonanie, dostawa i montaż budynku wielomodułowego, na potrzeby Terenowego Oddziału w Pszczynie, Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach” oraz nr ZP/PN/28/2022 na „Zaprojektowanie oraz budowa windy osobowo-towarowej, obsługującej sześć przystanków w budynku A oraz cztery przystanki w budynku B, wraz z dostosowaniem infrastruktury budynków na każdym z pięter. Zaprojektowanie oraz budowa zabezpieczeń p-poż. klatek schodowych budynków A i B oraz zaprojektowanie i wykonanie remontu i modernizacji IV piętra budynku” sporządzono Program Funkcjonalno-Użytkowy.

⁶⁸ Pismo z dnia 21 lutego 2023 r., znak: RCKiK/SZP/183/2023.

których będzie komunikował się z wykonawcami oraz informacji o wymaganiach technicznych i organizacyjnych sporządzania, wysyłania i odbierania korespondencji elektronicznej.

W ramach postępowań przestrzegano zasady jawności poprzez publikację ogłoszeń: o zamówieniu, o wyniku postępowania oraz o wykonaniu umowy, odpowiednio w Biuletynie Zamówień Publicznych, Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz na stronie internetowej prowadzonego postępowania.

Niezależnie od powyższego stwierdzono, że w przypadku postępowania oznaczonego nr ZP/PN/07/2021 na „Dostawę pojemników do pobierania i preparatyki krwi” przekroczono termin publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia określony w art. 265 ust. 1 ustawy Pzp – postępowanie zakończono 13 lipca 2021 r. zawarciem umów, zaś ogłoszenie o wyniku postępowania opublikowano po upływie 30 dni, tj. w dniu 24 sierpnia 2021 r. (przekazano do publikacji 19 sierpnia 2021 r.).

W przypadku zrealizowania przedmiotu umów, RCKiK zamieszczało w Biuletynie Zamówień Publicznych, ogłoszenie o wykonaniu umowy. W toku kontroli stwierdzono, że w dwóch⁶⁹ przypadkach przekroczono 30-dniowy termin publikacji ogłoszenia o wykonaniu umowy, o którym mowa w art. 448 ustawy Pzp.

Każdorazowo, specyfikacja warunków zamówienia, dalej jako: „SWZ” zawierała informacje określone w art. 281 ustawy Pzp, a RCKiK zapewniło na stronie internetowej prowadzonych postępowań bezpłatny, pełny, bezpośredni i nieograniczony dostęp do SWZ. W przypadku jednego z badanych postępowań⁷⁰, dokonano zamiany treści SWZ, która prowadziła do zamiany ogłoszenia o zamówieniu. Zgodnie z art. 286 ust. 9 ustawy Pzp ogłoszenie o zmianie ogłoszenia zostało zamieszczone w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i na stronie internetowej prowadzonego postępowania.

Centrum w ramach prowadzonych postępowań przestrzegało zasad dotyczących otwarcia i oceny ofert. RCKiK, najpóźniej przed otwarciem ofert, udostępniało na stronie internetowej prowadzonego postępowania informację o kwocie, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, zgodnie z art. 222 ust. 4 ustawy Pzp. Po otwarciu ofert, RCKiK każdorazowo udostępniało na stronie internetowej prowadzonego postępowania informację o nazwach albo imionach i nazwiskach oraz siedzibach lub miejscach prowadzonej działalności gospodarczej albo miejscach zamieszkania wykonawców, których oferty zostały otwarte, a także cenach lub kosztach zawartych w ofertach, jak stanowi art. 222 ust. 5 ustawy Pzp.

⁶⁹Dotyczy postępowań nr ZP/PN/07/2021 (umowę zrealizowano 12 lipca 2022 r., natomiast ogłoszenie opublikowano 2 lutego 2023 r.) oraz nr ZP/PN/11/2021 (umowę zrealizowano 21 grudnia 2022 r., zaś ogłoszenie opublikowano 2 lutego 2023 r.).

⁷⁰ Dotyczy postępowania nr ZP/PN/07/2021.

Wyboru najkorzystniejszej oferty dokonywano zgodnie z art. 239 ustawy Pzp, na podstawie kryteriów oceny ofert opisanych w sposób jednoznaczny i zrozumiały, zgodnie z art. 240 ust. 1 ustawy Pzp. Realizując regulacje art. 253 ustawy Pzp, Centrum niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty informowało wykonawców, którzy złożyli oferty, o wyborze najkorzystniejszej oferty oraz punktacji przyznanej ofertom w każdym kryterium oceny ofert i łącznej punktacji, a także o wykonawcach, których oferty zostały odrzucone, podając uzasadnienie faktyczne i prawne.

W wyniku weryfikacji ofert, Centrum dokonało odrzucenia ofert w przypadku postępowania nr ZP/PN/17/21. W toku kontroli, ustalono również, że RCKiK dokonało unieważnienia postępowań⁷¹. Centrum prawidłowo zastosowało przesłanki uzasadniające zarówno odrzucenie ofert, jak i unieważnienie postępowania.

Zauważenia wymaga, że z procesu weryfikacji wykonawców oraz oceny ich ofert, komisje przetargowe nie sporządzały dokumentacji potwierdzającej dokonanie ww. czynności. Regulamin udzielania zamówień publicznych wraz z regulaminem pracy komisji przetargowych oraz Procedura nie wskazują, w jakiej formie decyzje powinna podejmować komisja, nie nakładają obowiązku dokumentowania ww. czynności. Również *ex lege* nie nałożono takiej powinności. Niemniej jednak weryfikacja wykonawców oraz badanie i ocena ich ofert jest jednym z najważniejszych etapów postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, które dają zamawiającemu pewność, że dokonuje wyboru najkorzystniejszej oferty. W świetle powyższego, zasadnym wydaje się rozważenie uzupełnienia wewnętrznych procedur z zakresu udzielania zamówień publicznych w zakresie dokumentowania weryfikacji wykonawców oraz badania i oceny ofert, w celu dochowania należytej staranności i zapewnienia właściwej ścieżki audytu.

W toku kontroli ustalono, że Centrum przekazywało Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacje o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach z przekroczeniem 7-dniowego terminu od dnia otwarcia odpowiednio ofert lub ofert dodatkowych albo ofert wstępnych lub ofert ostatecznych albo unieważnienia postępowania, o którym mowa w art. 81 ust. 1 ustawy Pzp⁷².

W zakresie zawierania umów z dostawcami wyłonionymi w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, przestrzegano terminu zawarcia umowy określonego w art. 264 ustawy Pzp.

Centrum dokumentowało przebieg poddanych badaniu postępowań o udzielenie zamówienia, sporządzając w ich toku protokół postępowania wraz z załącznikami, zgodny pod względem formy i treści z wymogami rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy

⁷¹ Dotyczy postępowania nr ZP/TP/31/2021 oraz nr ZP/TP/34/2022.

⁷² Dotyczy postępowań oznaczonych nr: ZP/PN/07/2021, ZP/PN/14/2021, ZP/PN/17/21, ZP/PN/11/2021, ZP/PN/13/2021.

i Technologii z dnia z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁷³.

Reasumując, stwierdzone w toku kontroli uchybienia miały charakter formalny i nie wpływały na przebieg i wynik prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Niemniej jednak, brak zachowania należytej staranności, stanowił uchybienie kryterium rzetelności działań.

4.10.2 Zamówienia, do których nie stosuje się przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Kontroli poddano 6 postępowań:

- 1) 146-DA-2021 – Wykonanie obsługi serwisowej (technicznej i informatycznej) systemu do zdalnego monitoringu temperatury krwi i osocza, oraz BTK MonitorM2M w stacjonarnych urządzeniach w siedzibie głównej Zamawiającego wraz z przeprowadzeniem corocznej walidacji systemu oraz wykonanie na zlecenie Zamawiającego napraw urządzeń oraz rozbudowę i modyfikację systemu,
- 2) 237-DA-2022 – Zakup książek i druków dla RCKiK w Katowicach i TO,
- 3) 253-DA-2022 – Zakup samochodu na potrzeby RCKiK w Katowicach,
- 4) 381 DA ST 2021 – Wykonanie nowej nawierzchni terenu o powierzchni 808 m² wraz z wykonaniem ogrodzenia,
- 5) OFER-2021-00031 – Dostawa roztworów krwi kontrolnej i mikrokuwet zgodnie z załącznikiem,
- 6) ZLD 2022 00060 – Wykonanie audytu elektroenergetycznego w obiektach RCKiK w Katowicach.

Postępowania przeprowadzono z zachowaniem procedur określonych w Regulaminie wydatkowania środków finansowych do kwoty 14 000 euro.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

5. Przeprowadzanie przez RCKiK akcji wyjazdowych pobierania krwi.

Zasady organizacji akcji wyjazdowych określone są w procedurze SOP-05/DEW/01 „Schemat organizacji pracy podczas ekipy wyjazdowej” z dnia 10 czerwca 2019 r.

Czynności planowania oraz organizacji ekip wyjazdowych realizują w szczególności Kierownik Działu Marketingu i Organizacji oraz Kierownik Działu Ekip Wyjazdowych.

Informacja o każdej planowanej akcji wyjazdowej jest zamieszczana na stronie internetowej RCKiK oraz w mediach społecznościowych. Jeśli akcja organizowana jest z inicjatywy zewnętrznego pomiotu (np. klubu HDK, szkoły, stowarzyszenia, samorządu,

⁷³ Dz. U. poz. 2434.

przedsiębiorstwa) działania promocyjne w miejscu planowanej akcji prowadzi także organizator zewnętrzny. Jest to m.in.: dystrybucja ulotek i plakatów, które zapewnia RCKiK, zamieszczanie informacji na stronie internetowej RCKiK, w mediach społecznościowych, kontakt z mediami lokalnymi. Przed zaplanowanymi akcjami organizowane są także prelekcje dotyczące honorowego krwiodawstwa.

Wynagrodzenie pracowników biorących udział w ekipach wyjazdowych określone jest w umowie o pracę. Pracownicy otrzymują wynagrodzenie wynikające z Regulaminu wynagradzania, tj. wynagrodzenie zasadnicze, dodatek stażowy, premię uznaniową oraz dodatek za udział w ekipie wyjazdowej zgodnie z załącznikiem nr 4 do Regulaminu wynagradzania. Osoby zatrudnione na podstawie umowy cywilnoprawnej lub kontraktu otrzymują wynagrodzenie zgodne z treścią zawartej umowy zlecenia lub kontraktu, w której została ustalona wysokość stawki za 1 godzinę świadczenia usług na ekipie wyjazdowej.

W celu rozliczania czasu pracy pracowników uczestniczących w ekipach wyjazdowych, w tym mobilnego punktu poboru krwi, w Regulaminie pracy wprowadzono równoważny system czasu pracy oraz trzymiesięczny okres rozliczeniowy. Kierownik Działu Ekip Wyjazdowych (przy zachowaniu norm czasu pracy określonych w Kodeksie pracy), ustala miesięczne harmonogramy czasu pracy pracownika i rozlicza je w okresie kwartalnym.

Łączne koszty organizacji akcji wyjazdowych w 2021 r. wyniosły 9 045 200,79 zł, na co składały się koszty Działu Ekip Wyjazdowych w wysokości 5 541 642,25 zł oraz udział kosztów Sekcji Transportu w wysokości 3 503 558,54 zł, co przy 1 273 akcjach wyjazdowych daje średni koszt 1 akcji na poziomie: 7 105,42 zł.

Łączne koszty organizacji akcji wyjazdowych w 2022 r. wyniosły 8 167 202,83 zł, na co składały się koszty Działu Ekip Wyjazdowych w wysokości 4 713 356,93 zł oraz udział kosztów Sekcji Transportu w wysokości 3 453 845,90 zł, co przy 1 085 akcjach wyjazdowych daje średni koszt 1 akcji na poziomie: 7 527,38 zł.

W Ekipach Wyjazdowych dawca po oddaniu krwi zgłasza się do rejestracji, gdzie wydawany jest ekwiwalent kaloryczny. Po zakończeniu każdego miesiąca wszystkie OT oraz Dział Ekip Wyjazdowych sporządzają i przekazują do Działu Finansowo-Księgowego rozliczenie wykorzystanych artykułów żywnościowych dla dawców, w oparciu o liczbę donacji w danym miesiącu. Na koniec każdego roku dokonywany jest spis z natury przez powołanych członków zespołu spisowego w celu potwierdzenia wykazywanego w rozliczeniach stanu. W roku 2021, ze względu na stan epidemii, odstąpiono od przeprowadzenia spisu w OT, natomiast w grudniu 2022 r. spisu dokonano.

Tabela nr 12. Akcje terenowe zorganizowane w okresie objętym kontrolą.

Akcje wyjazdowe	2021 r.	2022 r.	Razem
Liczba akcji wyjazdowych	1 273	1 085	2 358
Pobrane donacje	24 665	21 894	46 559
Pobrana krew (ml)	10 892	9 653	20 545

Wartości wynikające z tabeli wskazują, że w 2022 r. w stosunku do 2021 r. liczba akcji wyjazdowych uległa zmniejszeniu o 188, co przyczyniło się do zmniejszenia liczby pobranych donacji.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Funkcjonowanie Oddziałów Terenowych.

W okresie objętym kontrolą, RCKiK posiadało 10 funkcjonujących OT, tj. w: Bytomiu, Bielsko-Białej, Cieszynie, Częstochowie, Dąbrowie Górniczej, Gliwicach, Pszczynie, Sosnowcu, Tarnowskich Górach i Zabrze.

Sprawowanie kontroli i nadzoru nad prawidłowym funkcjonowaniem OT, zgodnie z Regulaminem organizacyjnym, należy do Zastępcy Dyrektora do spraw Medycznych.

Z wyjaśnień Centrum⁷⁴ wynika, że w okresie objętym kontrolą OT funkcjonowały bez znaczących zakłóceń. Krótkotrwałe przerwy miały miejsce z przyczyn losowych takich jak choroby personelu lub kilkudniowe remonty. Zmiany w funkcjonowaniu OT miały miejsce:

- w dniach 27-31 grudnia 2021 r. – w OT w Gliwicach, z powodu przenoszenia siedziby do nowej lokalizacji,
- w dniu 13 marca 2021 r. – w OT w Częstochowie, z powodu choroby personelu,
- w dniu 3 lutego 2021 r. – w OT w Cieszynie, z powodu choroby personelu,
- w dniu 24 lutego 2022 r. – w OT w Pszczynie, z powodu awarii prądu,
- w dniu 30 września 2022 r. – w OT w Bytomiu, z powodu choroby personelu,
- w dniu 29 listopada 2022 r. – w OT w Bytomiu, z powodu awarii prądu.

W przypadku ww. zmian w funkcjonowaniu w OT w Gliwicach i Bytomiu (awaria prądu) zapewniono ambulans do pobierania krwi dla dawców.

Dyrekcja RCKiK podejmowała szereg działań zaradczych mających na celu zapewnienie ciągłości funkcjonowania OT oraz poprawę warunków poboru, tj.

- 1) prowadzono na bieżąco analizę zatrudnienia oraz uruchamiano proces rekrutacji, mający na celu zapewnienie wystarczającej obsady personelu dla prawidłowego i niezakłóconego funkcjonowania OT;

⁷⁴ Pismo z dnia 3 lutego 2023 r., znak RCKIK/DOM/123/2023.

- 2) w styczniu 2022 r. przeniesiono OT w Gliwicach z dotychczasowej siedziby na terenie szpitala do nowej lokalizacji, bliżej centrum miasta, aby zapewnić dawcom lepsze warunki oraz uniknąć krzyżowania się dróg krwiodawców i pacjentów szpitala;
- 3) w listopadzie 2022 r. powiększono o 2 pomieszczenia oraz przeorganizowano OT w Częstochowie;
- 4) w listopadzie 2022 r. zakupiono działkę w Pszczynie o powierzchni ponad 1500 m², na której stanie nowy budynek OT, mający zastąpić dotychczasową siedzibę, która nie jest w stanie obsłużyć ponad 11 tysięcy donacji rocznie;
- 5) w 2021 r. wprowadzono rejestrację online oraz system kolejkowy w OT w Bielsko-Białej, a w 2022 r. – w OT w Gliwicach oraz Sosnowcu.

Koszty funkcjonowania OT oraz ilość pobranych donacji przedstawiały się następująco:

Tabela nr 13. Koszty funkcjonowania OT oraz ilość pobranych donacji.

Lp.	OT	Koszty w 2021 r. (zł)	Pobrane donacje w 2021 r.	Koszty w 2022 r. (zł)	Pobrane donacje w 2022 r.
1	Bytom	964 429,36	5 905	1 099 271,05	5 899
2	Bielsko-Biała	3 787 793,48	17 666	3 924 897,52	17 869
3	Cieszyn	942 760,61	6 199	941 854,35	5 910
4	Częstochowa	2 824 158,81	13 214	2 714 282,48	13 203
5	Dąbrowa Górnicza	1 070 990,93	6 204	1 163 344,32	6 981
6	Gliwice	1 005 414,78	7 696	1 333 912,50	9 999
7	Pszczyna	1 438 742,33	11 198	1 445 314,72	11 035
8	Sosnowiec	1 334 320,10	7 034	1 192 942,32	7 014
9	Tarnowskie Góry	869 029,22	4 670	1 003 103,72	5 287
10	Zabrze	1 133 810,20	4 119	1 216 187,27	4 687
	ŁĄCZNIE	15 371 449,82	83 905	16 035 110,25	87 884

Z powyższej tabeli wynika, że liczba pobranych donacji wzrosła w 2022 r. w stosunku do roku poprzedniego o 3 979, co wiązało się również ze wzrostem kosztów funkcjonowania OT.

W zakresie funkcjonowania OT nie stwierdzono nieprawidłowości.

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli, zalecam Panu Dyrektorowi:

- 1) dokonanie przeglądu i aktualizacji Regulaminu organizacyjnego RCKiK, w szczególności:
 - dostosowanie struktury organizacyjnej Centrum do tej wynikającej z obowiązującego Statutu RCKiK,

- uwzględnienie w Regulaminie organizacyjnym zakresu działania wszystkich komórek organizacyjnych wykazanych w strukturze organizacyjnej Centrum, zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 7 ustawy o działalności leczniczej,
 - stosowanie nazw komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk zgodnych z zatwierdzoną strukturą organizacyjną i nazewnictwem wynikającym z przepisów prawa,
 - przestrzeganie art. 23 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej, w zakresie w jakim mowa o ustalaniu regulaminu organizacyjnego przez kierownika jednostki;
- 2) w przypadku konieczności dokonania zmian w strukturze organizacyjnej Centrum, kierowanie wniosku z prośbą o dokonanie zmian Statutu wraz z przedstawieniem uzasadnienia wnioskowanych zmian do podmiotu tworzącego;
 - 3) dokonanie przeglądu i aktualizacji Regulaminu pracy oraz Regulaminu wynagradzania, w szczególności:
 - wprowadzenie tekstu jednolitego ww. dokumentów w celu zapewnienia ich czytelności,
 - doprecyzowanie kwestii przyznawania świadczeń dodatkowych związanych z pracą w formie premii i nagród;
 - 4) umieszczanie w aktach osobowych pracowników odpisu zawiadomienia o przyznaniu nagrody, o której mowa w § 54 ust. 1 Regulaminu pracy, zgodnie z § 54 ust. 2 Regulaminu pracy oraz art. 105 Kodeksu pracy;
 - 5) dostosowanie nazw stanowisk funkcjonujących w RCKiK do nazewnictwa określonego w rozporządzeniu w sprawie kwalifikacji oraz stażu pracy;
 - 6) przestrzeganie rekomendacji dotyczących zawierania umów cywilnoprawnych opracowanych przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, wskazujących m.in. na ograniczenie zawierania umów cywilnoprawnych, w szczególności z pracownikami jednostki;
 - 7) podjęcie działań zmierzających do zaktualizowania obowiązującej w Centrum polityki rachunkowości;
 - 8) wzmocnienie procesu dochodzenia należności, w szczególności z najdłuższym terminem przedawnienia, celem poprawy skuteczności ich odzyskiwania;
 - 9) przestrzeganie uregulowań zawartych w ustawie Pzp, w szczególności:
 - zamieszczanie planu zamówień publicznych w Biuletynie Zamówień Publicznych w terminie, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy Pzp,
 - przestrzeganie terminu publikacji ogłoszeń o udzieleniu zamówienia, określonego w art. 265 ust. 1 ustawy Pzp,
 - przestrzeganie terminu publikacji ogłoszenia o wykonaniu umowy, o którym mowa w art. 448 ustawy Pzp;

- 10) rozważenie doprecyzowania regulacji wewnętrznych w zakresie udzielania zamówień publicznych, w szczególności w zakresie:
- jednolitego sposobu postępowania z wnioskiem o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
 - dokumentowania procesu szacowania wartości zamówienia, weryfikacji wykonawców i dokonania oceny ich ofert przez komisje przetargowe, w celu zachowania ścieżki audytu i spełnienia zasady należytej staranności.

Przedstawiając powyższe zalecenia, oczekuję od Pana Dyrektora, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach w celu ich realizacji lub przyczynach ich niepodjęcia.

Ponadto, informuję Pana Dyrektora, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Krzysztof Krzyżanowski
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/